

СТИВЪН КИНГ

Н.

Превод от английски: Весела Прошкова, Адриан Лазаровски, Стефан
Георгиев, 2009

chitanka.info

1. ПИСМОТО

28 май 2008 г.

Скъпи Чарли,

Изглежда ми едновременно странно и някак напълно естествено да те наричам така, макар че когато те видях за последен път, бях на половината на годините, на които съм сега. Бях на шестнайсет и страшно си падах по теб. (Знаеше ли го? Разбира се, че си го знаел.) Сега съм щастливо омъжена жена с малък син и редовно те гледам по Си Ен Ен в твоето предаване „Медицински въпроси“. И сега си толкова хубав (добре де, почти!), колкото в доброто старо време, когато тримата ходехме за риба в реката и на кино в „Рейлроуд“ във Фрийпорт.

Сега тези лета ми се струват преди цяла вечност — двамата с Джони бяхте неразделни, а аз ви следвах навсякъде, където ме допуснехте. Което означаваше, че се мъкнех с вас по-често, отколкото заслужавах. Съболезнователното ти писмо възвърна спомените ми от онова време и ако знаеш как плаках! Не само за Джони, но и за трима ни. И може би — за онези дни, когато животът ни беше тъй простичък и лишен от проблеми. Колко щастливи бяхме!

Със сигурност си видял некролога му. „Смърт при нещастен случай“ може да означава толкова много неща, нали? По новините представиха гибелта му като резултат от падане и той наистина падна — на едно място, което всички много добре познаваме и за което той ме пита миналата Коледа, — ала определено не става въпрос за нещастен случай. В кръвта му бе открито голямо количество успокоителни. Не толкова, че да го убие, но съдебният лекар смята, че е било достатъчно, за да го обърка и дезориентира, особено ако се е надвесил над

парапета. И оттам дойде тази хипотеза за „нещастния случай“.

Аз обаче знам, че става въпрос за самоубийство.

Предсмъртно писмо така и не беше открито — нито в дома му, нито върху трупа му, — ала навярно това е било проява на тактичност от негова страна. Ти самият като лекар прекрасно знаеш колко висок е процентът на самоубийствата сред психиатрите. Сякаш проблемите на пациентите им са като киселина, разяждаща психичната защита на терапевтите. В повечето случаи тази защита е достатъчно здрава, за да остане непокътната. В случая на Джони обаче... Мисля, че бронята му се е пропукала, и то заради един доста необичаен случай. През последните два-три месеца от живота си брат ми страдаше от постоянно безсъние; какви ужасни тъмни кръгове имаше под очите си! Освен това отмени всичките си служебни ангажименти. Предстояло му дълго пътуване. Не ми каза къде, но си мисля, че се досещам.

Така стигам до колета, който ти изпращам заедно с писмото. Надявам се да го погледнеш, когато свършиш с четенето. Знам, че си зает, но — ако ще има ефект! — мисли за мен като за влюбеното до уши момиче с плитката, която все се разплиташе, и което непрекъснато се мъкнеше с вас!

Въпреки че Джон имаше самостоятелна практика, през последните четири години от живота си поддържаше близки колегиални отношения с други двама психоаналитици. След смъртта му папките със случаите му отидоха при единия от тях. Въпросната документация се намираще в офиса му. Докато разчиствах кабинета му въкъщи обаче, се натъкнах на неголемия ръкопис, който ти изпращам. Той представлява записките по случая на пациента, когото брат ми нарича „Н.“, ала аз съм виждала записките по другите му случаи (не съм го шпионирала; случвало се е някоя папка да лежи разтворена на бюрото му) и мога да кажа, че доста се различават. Въпросните записки например не са правени в кабинета му, както

обикновено, понеже не са озаглавени като останалите и не носят червения печат „ПОВЕРИТЕЛНО“. Също така върху страниците се вижда размита вертикална черта — нещо, характерно за домашния му принтер.

Обаче има и нещо друго, както сам ще се убедиш, когато отвориш колета. Върху папката брат ми е написал две разкривени думи с черен маркер: „ИЗГОРИ ТОВА“. И аз за малко да го направя, без дори да погледна вътре. „Боже господи — помислих си, — ами ако вътре има наркотици или разпечатки на суперперверзни порностраници от интернет?“ И в края на краищата — нали съм дъщеря на Пандора, — любопитството ми надделя. Сега ми се иска да се бях съдържала.

Чарли, мисля, че вероятно брат ми е замислял книга, нещо популярно в духа на Оливър Сакс^[1].

Съдейки по този ръкопис, очевидно вниманието му е било насочено към поведението на страдащите от obsesивно-компулсивно разстройство^[2] и когато добавих този факт към самоубийството му (ако е било самоубийство!), се зачудих дали пък интересът му не се е пробудил от онази стара сентенция: „Лекарю, излекувай себе си!“

Както и да е, сметнах случая на Н. и хаотичния дневник на брат ми за обезпокояващи. Доколко обезпокояващи? Достатъчно, за да изпратя ръкописа — който не съм копирала, така че това е единственият екземпляр, — на един приятел, когото Джони не е виждал от десет години, а аз — от четиринайсет. Помня, че в началото си казах: „Навярно може да се публикува някъде. Може да послужи като жив спомен за брат ми.“

Ала вече не мисля така. Работата е там, че ръкописът сякаш е „жив“, и то не в добрия смисъл. Познавам местата, за които се споменава (бас държа, че ти също ще разпознаеш част от тях — например поляната, за която Н. говори, както отбелязва и Джони, се намира недалеч от училището, в което ходехме като деца) и след като прочетох записките, изпитах силно желание да проверя

дали пък не мога да ги открия. И то не *въпреки* обезпокоителния характер на ръкописа, а именно *заради* него. Това ако не е натрапчива идея, здраве му кажи.

Струва ми се, че търсенето на въпросните места няма да доведе до нищо добро.

В същото време смъртта на Джони не ме оставя на мира. Не, не само заради това, че ми е брат. Усещам, че ръкописът, който ти изпращам, също има своя дял. Ще го прочетеш ли? Много бих се радвала да го прочетеш и да ми кажеш какво мислиш. Благодаря ти предварително, Чарли. Надявам се да не го приемеш като натрапничество от моя страна. И... ако случайно *решиш* да уважиш искането на Джони и го изгориш, изобщо няма да възразя.

С приятелски чувства,
от „малката сестричка“ на Джони Бонсейнт,
Шийла Бонсейнт Ле Клер

964 Лисбън Стрийт
Люистън, щата Мейн 04240

ПП. Господи, колко си падах по теб навремето!

[1] Роден през 1933 година английски невролог, автор на бестселъри за хора с неврологични разстройства. През 1990 книгата му „Пробуждане“ е екранизирана с участието на Робърт де Ниро и Робин Уилямс, номиниран за „Оскар“. — Б.пр. ↑

[2] Обсесивно-компулсивното разстройство е психично заболяване, свързано със засилено чувство на тревожност, което се характеризира с появата на натрапчиви мисли и идеи. Страдащият често си внушава, че непременно трябва да извършва ирационални, отнемащи немалко време действия, за да отстрани тревожността. — Б.пр. ↑

2. ЗАПИСКИТЕ ПО СЛУЧАЯ

1 юни 2007 г.

Н. е на четирийсет и осем години, съдружник в голяма счетоводна къща в Портланд, разведен, баща на две дъщери. Едната е докторантка в Калифорния, а другата е първокурсничка в колеж тук, в Мейн. Описва сегашните си отношения с бившата си съпруга като „поохладнели, но приятелски“.

„Знам, че изглеждам възрастен за четирийсет и осем годишен мъж — казва ми Н. — Това е така, защото не мога да заспя. Пробвал съм ембиън^[1] и другото, зеленото, но единственият ефект е, че през целия ден се чувствам като парцал.“

Когато го питам откога страда от безсъние, му трябва известно време, докато даде отговора си.

— Десет месеца.

Питам го дали проблемът с безсънието го е накарал да дойде при мен. Той гледа в тавана и се усмихва. Повечето ми пациенти избират да седнат на стола (поне при първото си посещение) — една жена ми каза, че кушетката щяла да я накара да се почувства като героиня от карикатура в „Ню Йоркър“, — ала Н. веднага се насочва натам. Излегнал се е, а ръцете му са склучени на корема.

— Мисля, че и двамата знаем отговора на този въпрос, доктор Бонсейнт — казва ми той.

Питам го какво има предвид.

— Ако исках да се избавя от торбичките под очите си, щях да отида при пластичен хирург или при семейния си лекар — между другото, именно той ви препоръча, каза, че сте много добър, — и да поискам нещо по-силно от ембиън и онова другото, зеленото. Със сигурност има нещо по-силно, нали?

Аз мълча.

— Доколкото разбирам от психология, безсънието винаги е симптом за нещо друго.

Казвам му, че невинаги е така, но по принцип е прав. И добавям, че ако е налице и друг проблем, симптомите рядко се ограничават само до безсънието.

— О, но аз имам и други — заявява Н. — Симптоми да искате. Погледнете обувките ми например.

Правя го. Носи туристически обувки, от онези с дебелия подметки, с връзки. Лявата е вързана в горната част на езичето, ала дясната — в долната. Казвам му, че това е много интересно.

— Така е — кимва пациентът ми. — Когато бях в гимназията, беше модерно момичетата да връзват маратонките си в долната част на езика, ако си имат гаджета. Или ако си падаха по някое момче и искаха да ходят с него.

Питам го дали си има гадже, воден от мисълта, че така може би ще го освободя от напрежението, което усещам в позата му — кокалчетата на сключените му пръсти са побелели, сякаш се бои, че ще отлетят, ако не приложи известно усилие, за да ги задържи, — ала той не се засмива. Дори не се усмихва.

— Мисля, че съм малко старичък за сърдечни вълнения — отбелязва Н. — Но пък има нещо, което искам от все сърце.

После се замисля.

— Опитах се да завържа и *двете* си обувки в долната част на езика. Не помогна. Но вижте, едната горе, а другата долу — от това май имаше някакъв ефект. — Той освобождава дясната си длан от мъртвата хватка на лявата и доближава палеца и показалеца си, така че върховете им почти се докосват. — Горе-долу такъв.

Питам го какво иска от все сърце.

— Искам главата ми отново да си бъде наред. Това, да си лекуваш съзнанието, като връзваш обувките си според някакъв гимназиален код... леко променен, за да отговаря на сегашната ситуация... това си е налудничаво, не мислите ли? А лудите хора не търсят помощ. Ако им е останал мъничко здрав разум — какъвто е моят случай, смее да твърдя — те си го знаят. Ето защо съм тук.

Н. отново сключва пръсти и ме поглежда. Погледът му е едновременно предизвикателен и плах. И както ми се струва — в него се долавя някакво облекчение. Навярно много пъти е лежал буден, мъчел се е да си представи как споделя пред психиатъра страховете относно психиката си... и когато най-сетне го стори, аз нито избягах с

писъци от стаята, нито извиках мъжете с белите престилки. Някои пациенти си мислят, че държа цял отряд мъже с бели престилки в съседната стая, въоръжени с пеперудени сакчета и усмирителни ризи.

Карам го да ми даде няколко примера за психичния проблем, който го измъчва, и той свива рамене.

— Обичайните obsесивно-компулсивни глупости. Сигурен съм, че сте ги чували стотици пъти. Дошъл съм при вас, за да се справим с първопричината на тези симптоми — случилото се през август миналата година. Помислих си, че можете да ме хипнотизирате и да ме накарате да го забравя.

И Н. ми отправя поглед, изпълнен с надежда.

Казвам му, че макар и да няма невъзможни неща, хипнозата действа най-добре, когато се използва, за да пробуди някой спомен, а не да го потисне.

— Аха — кимва той. — Не го знаех. Мамка му. — Отново поглежда към тавана. Мускулчетата около устата му помръдват и си мисля, че има да ми каже още нещо. — Може да се окаже опасно, нали си давате сметка за това? — Н. замлъква, но паузата е съвсем кратка; мускулчетата около челюстта му продължават да се свиват и отпускат. — Това, което не е наред с мен, може да се окаже много опасно. — Отново пауза. — За мен. — Миг размисъл. — А може би и за други хора.

Всеки терапевтичен сеанс представлява поредица от взимане на решения; все едно караш по непознати пътища и кръстопътища, лишени от каквито и да е знаци и табели. Мога да го попитам какво точно разбира под „опасно“ ала решавам да не го правя. Вместо това се интересувам какъв точно тип ОКР^[2] има предвид. Освен „едната връзка горе, а другата долу“, което в интерес на истината си е доста добър пример. (Не изричам последното на глас.)

— Та вие ги знаете всичките — гласи отговорът му, а погледът, който ми хвърля, ме кара да се почувствам неловко. Не го показвам; това не е първият пациент, накарал ме да се чувствам така. Психиатрите са нещо като спелеолози, а всеки спелеолог ще ви каже, че пещерите са пълни с прилепи и буболечки. Не са особено приятни, но пък в повечето случаи са свършено безобидни.

Намеквам му, че е добре да не избягва въпросите ми. И му напомням, че в момента се опознаваме.

— Но още не сме се сближили, нали?

— Не — казвам му, — още не.

— Е, тогава по-добре да го направим в най-скоро време — заявява Н., — защото вече съм в оранжевата зона, доктор Бонсейнт. И всеки момент ще вляза в червената.

Питам го дали брой различни неща.

— Естествено, че го правя. Например колко са думите в кръстословиците на „Ню Йорк Таймс“... а в неделите ги преброявам по два пъти, понеже кръстословиците са по-големи и е логично да има двойна проверка... Всъщност е абсолютно наложително. Собствените си стъпки... Сигналите в слушалката, когато звъня на някого... В работните дни обядвам в ресторантчето „Колониъл Дайнър“, което е на три преки от офиса, и по пътя за там броя черните обувки. На връщане броя кафявите. Веднъж опитах да броя червените, но идеята се оказа глупава. Само жените носят червени обувки, и то съвсем малка част от тях... Червените обувки не са за работно време. Преброих само три чифта, така че се върнах в заведението и започнах наново, като този път броих кафявите чифтове.

Питам го дали трябва да достигне до някакъв определен брой обувки, за да получи удовлетворение.

— Трийсет е добре — гласи отговорът. — Петнайсет чифта. В повечето дни това не е никакъв проблем.

А защо смята за необходимо да достигне това минимално количество?

Той се замисля и ме поглежда.

— Ако ви отговоря „и сам знаете“, няма ли да ме накарате да ви обясня какво точно предполагам, че знаете? Имам предвид, сблъскали сте се с ОКР и преди, аз също съм го проучвал — изчерпателно — както в интернет, така и в главата си, така че нека просто да продължим нататък, става ли?

Изтъквам, че повечето хора, които броят различни неща, смятат, че достигането до точно определен брой предмети, известен като „числото-крайна цел“, е наложително за поддържането на реда в света. За да може земята да продължи да се върти около оста си, както самите те се изразяват.

Н. кима удовлетворено и бентът най-сетне се пропуква.

— Един ден, докато си броях на връщане към офиса, минах покрай мъж, чийто крак бе отрязан от глезена. Беше с патерици, а върху чуканчето бе нахлузен чорап. Ако носеше черна обувка, нямаше да има никакъв проблем. Защото се *връщах*, нали разбирате? Обаче беше с кафява. Това ми развали целия ден, а вечерта така и не можах да заспя. Защото нечетните числа са лошо нещо. — Той потупва с пръст по слепоочието си. — Или поне тук е така. Рационалната част от съзнанието ми знае, че всичко това са пълни глупости, ала има и друга част, която е убедена, че не е така, и тази част надделява. Навярно човек би си казал, че когато нищо лошо не се случи — всъщност през въпросния ден дори се случи нещо *хубаво*, понеже данъчната инспекция, от която се притеснявахме, бе отменена без никаква причина, — черната магия ще се развали, ала не е така. Бях преброил трийсет и седем чифта кафяви обувки вместо трийсет и осем, и когато светът не загина, ирационалната част от съзнанието ми каза, че това се дължи единствено на факта, че не само съм достигнал границата „трийсет“ но и значително съм я надхвърлил.

Попивам с интерес всяка негова дума.

— Когато зареждам съдомиялната машина, броя чиниите. Ако ги изкарам четно число над десет, значи всичко е наред. Ако не успея, добавям необходимия брой чисти чинии, за да реша проблема. Същото важи за вилниците и лъжиците. Трябва да има минимум дванайсет прибора в малкото пластмасово отделение в предната част на миялната. И тъй като живея сам, редовно се налага да добавям чисти прибори.

Питам го как стои въпросът с ножовете и той клати глава.

— Никога не слагам ножове в миялната машина.

Когато се интересувам защо, Н. ми отговаря, че не знае. После, след кратка пауза, ми хвърля смутен, даже някак гузен поглед.

— Винаги мия ножовете в умивалника.

Изказвам предположението, че ножовете в отделението за приборите вероятно биха нарушили реда в света.

— Не! — възкликва той. — Запознат сте с нещата, доктор Бонсейнт, но не ги разбирате *напълно*.

Заявявам, че в такъв случай трябва той да ми помогне.

— Порядъкът в света вече е нарушен. Аз го наруших миналото лято, когато отидох до Акърмановия парцел. Само че не го знаех. Поне

тогава.

Питам го дали сега знае.

— Да. Не всичко, но достатъчно.

Интересувам се дали се опитва да оправи нещата, или се мъчи да предотврати влошаването на ситуацията.

На лицето му се изписва неизразимо облекчение и то се отпуска. Нещо, което отдавна е искало да бъде споделено, най-накрая е изречено на глас. Това са моментите, за които живея. Не става въпрос за изцеление, още сме далеч от него, но за известно време бремето от плещите на Н. е свалено. Съмнявам се, че го е очаквал. Повечето пациенти дори не се надяват на подобно нещо.

— Не мога да ги оправя — шепне той. — Но мога да предотвратя влошаването на нещата. Да. Вече съм го правил.

Това отново ме изправя пред кръстопът. Бих могъл да го разпитам какво се е случило през въпросното лято — миналия август, предполагам, — на Акърмановия парцел, ала още е твърде рано. Сега по-добре да поразклатим малко корените на разваления зъб. А и, честно казано, се съмнявам, че източникът на инфекцията е толкова пресен. По-скоро онова, което му се е случило миналото лято, е било нещо като откат след изстрел.

Подтиквам го да ми разкаже за другите си симптоми.

Н. се размива.

— Това ще отнеме цял ден, а ние разполагаме само със... — поглежда часовника си — ... двайсет и две минути. Между другото, двайсет и две е хубаво число.

— Може би защото е четно? — питам аз.

Кимването му ми каза, че губя времето и на двама ни с очевидни неща.

— Моите... моите *симптоми*, както ги нарекохте... идват на групички. — Отново поглежда към тавана. — Има три такива групички. Те се подават от мен... от рационалната ми част... като скали... скали, нали разбирате... о, Боже, мили Боже... като шибаните скали в онзи шибан *парцел*...

По страните му потичат сълзи. В началото сякаш не ги забелязва, защото продължава да лежи на кушетката със сключени длани, загледан в тавана. После обаче се пресяга към масичката до него, където се намира „Рогът на салфетковото изобилие“, както

секретарката ми Санди нарича кутията с хартиени кърпички. Взима две от кутията, избърсва се и смачква салфетките на топче. То изчезва под сплетените му пръсти.

— Значи има три такива групички — продължава Н. с леко разтреперан глас. — Първата е броенето. То е изключително важно, но не е от такова значение като докосването. Има определени неща, които трябва да докосвам. Горелките на газовите котлони например. Преди да изляза от къщи сутринта и преди да си легна вечер. Знам, че се вижда дали са изключени — всички превключватели сочат към нулата и горелките са тъмни, — но чувствам, че трябва да ги пипна, за да съм абсолютно сигурен. И вратичката на фурната, естествено. После започнах да докосвам ключовете за осветлението, преди да изляза от къщи или от офиса. По едно бързо двойно почукване с нокът за всеки ключ. Преди да вляза в колата си, трябва да потропам четири пъти по покрива. И шест пъти, щом стигна там, закъдето съм тръгнал. Четири е хубаво число, шест пък е чудесно число, но десет... десет е като... — забелязах, че е пропуснал една сълза, която бе оставила зигзагообразна следа от ъгълчето на дясното му око до долната част на ухото му.

— Като да станете гаджета с момичето на мечтите ви? — подхвърлям.

— Точно така — кимва Н. — И тя да връзва маратонките си в долната част на езика, така че всички да го знаят.

Питам го дали докосва и други неща, въпреки че знам какъв ще е отговорът. През петте години, откакто практикувам, съм се сблъсквал с доста случаи, подобни на този на Н. Понякога си представям тези нещастни мъже и жени като жертви на хищни птици, които ги кълват до смърт. Птиците са невидими — поне докато някой психиатър (който е или добър професионалист, или голям късметлия) не ги напръска със своята версия на луминол^[3], разкривайки присъствието им, — ала това не им пречи да са съвсем истински.

Истинско чудо е, че голяма част от страдащите от ОКР успяват да водят пълноценен живот. Те работят, хранят се (или недостатъчно, или прекалено), ходят на кино, правят любов с гаджетата, съпругите и съпрузите си... и през цялото това време онези птици са там — кръжат отгоре им и кълват малки късчета от плътта им.

— Докосвам много неща — казва Н. и отново отправя уморената си, ала топла усмивка към тавана. — Само назовете нещо, и ще го

докосна.

— Значи броенето е важно, но докосването е по-важно. А кое е онова, което е по-важно от докосването?

— *Подреждането* — отвръща той и изведнъж започва да трепери като куче, изоставено на студения дъжд. — О, Господи!

Н. внезапно се надига до седнало положение и започва да люлее крака над ръба на кушетката. На масичката до него има ваза с цветя, която допълва Рога на салфетковото изобилие. С бързи движения той премества кутията с кърпички и вазата, подреждайки ги в диагонална линия. После взема две лалета от вазата и ги слага така, че краищата на стъблата им да се допират, а цветчетата им да докосват съответно салфетките и вазата.

— Така вече е безопасно — казва Н. Поколебава се за момент, след което кимва, очевидно уверен, че е постъпил правилно. — Това ще предпази света. — Пауза. — Засега.

Поглеждам часовника си. Време е да приключваме, а и свършихме достатъчно работа за днес.

— Следващата седмица — казвам аз. — По същото време, на същото място. — Понякога превръщам тази фраза във въпрос, но не и в случая с Н. Той има нужда да се върне при мен и го знае.

— Нямахте чудодейно изцеление, нали? — пита. Този път усмивката му е тъжна — толкова тъжна, че бързам да отместя поглед от лицето му.

Казвам му, че може би ще се почувства по-добре. (Позитивното внушение никога не вреди, както всички психиатри знаят.) После му предлагам да изхвърли ембиъна и „онова другото, зеленото“ — лунеста, предполагам. Щом не му помагат да заспи нощем, нищо чудно да му причинят проблеми през деня. Едва ли иска да заспи на някоя улица или пък в колата си...

— Не — клати глава той. — Докторе, така и не поговорихме за първопричината на всичко това. Защото знам как започна всичко...

Уверявам го, че следващата седмица ще го направим. Междувременно искам от него да ми нахвърли на лист „симптомите“ си, групирани в трите категории — броене, докосване и подреждане. Ще го направи ли?

— Да — потвърждава Н.

Питам го, почти свойски, дали иска да се самоубие.

— Мина ми през ума, но имам по-важна работа за вършене.

Това е интересен и доста обезпокоителен отговор.

Давам му визитката си и му казвам да ми се обади — без значение дали е ден или нощ, — ако идеята за самоубийство започне да му се струва по-привлекателна. Н. ми обещава, че ще го стори. Аз обаче си мисля, че всички самоубийци така казват.

— Междувременно — слагам ръка на рамото му аз, докато той е на прага — продължавайте да поддържате своята връзка с живота.

Той ме поглежда — блед мъж, накълван от невидимите птици, който вече не се усмихва.

— Чели ли сте „Великият бог Пан“ на Артър Макън?

Клатя глава.

— Това е най-страшната история, писана някога — заявява Н. — Един от героите ѝ казва, че в крайна сметка страстта надделява над всичко. Той обаче няма предвид точно страстта, а маниите, които не те оставят на мира, или, казано на ваш език, обесивно-компулсивните смущения.

Паксил? Или може би прозак? Или по-добре нито едно от двете, докато не намеря точното средство за този интересен пациент.

7 юни 2007 г.

14 юни 2007 г.

28 юни 2007 г.

Както и очаквах, на следващия сеанс Н. ми носи „домашното“ си. На този свят има много неща, на които не може да се разчита, както и много хора, на които не може да се вярва, ала страдащите от ОКР трябва да са на смъртно легло, за да не изпълнят поетите ангажменти.

От една страна, записките на Н. са комични; а, от друга — откровено ужасяващи. Човекът все пак е счетоводител и предполагам, че е използвал някоя от служебните си компютърни програми за създаването на онова, което ми подава, преди да се насочи към кушетката. В ръцете си държа разпечатки на педантично оформени таблици. Само че вместо приходи и разходи, те отразяват най-подробно сложния релеф на маниите на Н. Горните два листа са озаглавени „**БРОЕНЕ**“, следващите два — „**ДОКОСВАНЕ**“, а последните шест — „**ПОДРЕЖДАНЕ**“. Докато ги прехвърлям, се

чудя как изобщо му остава време да върши и други неща. Обаче страдащите от ОКР винаги намират начин. Идеята за невидимите птици отново се връща при мен; виждам ги как се реят над главата му и кълват окървавената му плът.

Когато надигам глава, той вече лежи на кушетката и сплетените му длани отново почиват върху корема му. Забелязвам и че отново е пренаредил вазата и Рога на салфетковото изобилие, така че да оформят диагонална линия. Днес вместо лалета във вазата има бели лилии. Гледката на положените на масата цветя ме навежда на мисли за погребение.

— Моля ви, не ме карайте да ги връщам — казва той с извинителен, но твърд тон. — Предпочитам да си тръгна, вместо да го направя.

Заявявам му, че нямам такова намерение. Вдигам разпечатките и го поздравявам за професионалния им вид. Той свива рамене. После го питам дали представляват цялостен поглед върху нещата, или засягат само последната седмица.

— Само последната седмица — отвърща Н. с такова безразличие, сякаш темата въобще не го интересува. И си мисля, че е точно така. Един човек, накълван до смърт от невидимите птици, не се вълнува особено от миналогодишните травми и удари, които е понесъл; дори онези от миналата седмица не означават нещо за него. Единственото, което е важно, е днешният ден. И — Господ да му е на помощ! — утрешният.

— Тук сигурно фигурират поне две-три хиляди действия... — отбелязвам.

— Да ги наречем „актове“. Аз поне така ги възприемам. Всъщност в папката, която ви дадох, са записани шестстотин и четири акта на броење, осемстотин седемдесет и осем акта на докосване и две хиляди двеста четирийсет и шест акта на подреждане. Както забелязвате, всички суми са четни. Сборът им е общо три хиляди седемстотин два̀сет и осем, което също е четно число. Ако съберете отделните цифри от тази сума — три, седем, две и осем, — ще получите два̀сет, също четно. Хубаво число. — Той кимва, сякаш в потвърждение на собствените си думи. — Разделете три хиляди седемстотин два̀сет и осем на две и получавате хиляда осемстотин шейсет и четири. Сборът от съставлящите го цифри дава деветнайсет,

могъщо нечетно число. Могъщо и зло. — Забелязвам как потръпва при последната дума.

— Сигурно сте много уморен — отбелязвам.

Н. не казва нищо — дори не кимва, — ала в крайна сметка не оставам без отговор. Към ушите му се търкулват сълзи. Не ми се иска да увеличавам бремето му, ала си давам сметка за следното: ако не се захванем скоро с разрешаването на проблема — ако „се мотаем“, както казва сестра Шийла, — съвсем скоро пациентът ми изобщо няма да е в състояние да ходи на работа. Вече забелязвам признаци на запуснатост във външния му вид — ризата му е измачкана, бръсненето — небрежно, а косата му отчаяно се нуждае от подстригване, — и ако поразпитам колегите му в службата, със сигурност ще ги видя да се споглеждат многозначително. Разпечатките, от друга страна, са достойни за възхищение, но ясно се вижда, че Н. е буквално на ръба на силите си. Мисля, че нямаме друг избор, освен да се насочим директно към същността на проблема, и докато не я разкрием, няма да му изписвам нито паксил, нито прозак, нито каквото и да е.

Питам го дали е готов да ми разкаже какво му се е случило през август миналата година.

— Да — отговаря Н. — Затова съм тук. — Той взема няколко кърпички от Рога на салфетковото изобилие и избърсва страните си. Движенията му са бавни и уморени. — Но, докторе... сигурен ли сте?

За първи път пациент ме пита подобно нещо и за първи път усещам пациент да проявява към мен подобно съчетание от неохота и съчувствие. Уверявам го, че съм абсолютно сигурен. Работата ми е да му помогна, ала за да мога да го сторя, той трябва да е склонен да помогне на самия себе си.

— Ами ако това ви изправи пред риска да станете като мен? Защото е възможно да се случи. Аз съм объркан, но си мисля — и се надявам, — че не съм се превърнал в удавник, който повлича със себе си плувеца, опитващ се да го спаси.

Казвам, че не го разбирам напълно.

— Тук съм, защото всичко това навярно е само в главата ми — изтъква Н. и потупва с пръст по слепоочието си, сякаш иска да ми покаже, че главата му си е още на мястото. — Обаче може и да не е така. Не мога да кажа със сигурност. Това имах предвид, като ви споделих, че съм объркан. И ако нямам психично заболяване — ако

онова, което видях и почувствах в Акърмановия парцел, е истинско, — значи нося нещо като инфекция или зараза. Която мога да предам на вас.

„Акърмановият парцел“. Надрасквам тези две думи в бележника си, въпреки че целият ни сеанс се записва на касета. Когато бяхме малки, двамата със сестра ми учехме в училище „Акърман“, което се намираше в малкото градче Харлоу на брега на река Андроскогин. Не е далеч оттук; най-много петдесетина километра.

Уверявам го, че поемам този риск, и заявявам, че в края на терапията — отново позитивно внушение — и двамата ще се чувстваме прекрасно.

Реакцията на Н. е смях — кух, самотен смях.

— Това би било страхотно — отбелязва той.

— Разкажете ми за Акърмановия парцел.

Пациентът въздъхва тежко.

— Намира се в Мотън. На източния бряг на Андроскогин.

Мотън. Градчето след Честърс Мил. Майка ни често купуваше яйца и мляко от фермата „Бой Хил“ в Мотън. Пациентът ми говори за място, което навярно се намира на не повече от дванайсетина километра от селската къща, където съм израснал. Искане ми се да възкликна: „Знам го!“

Не го правя, ала той ми хвърля кос поглед, сякаш е прочел мисълта ми. А може и да го е сторил. Не вярвам в свръхсетивните възприятия, но и не ги отричам напълно.

— В никакъв случай не отивайте там, докторе — казва той. — Дори не се опитвайте да го търсите. Обещайте ми.

Обещавам му. Всъщност от петнайсетина години не съм се връщал в тази пустееща част на Мейн. Разстоянието е кратко, ала нямам никакво желание да го измина. Томас Улф го изрази по типичния за него провокативен начин, като озаглави своя магнум опус „Не можеш да се върнеш у дома“; може да не се отнася за всички (сестра Шийла например често се връща и продължава да е близка с приятелите си от детинство), но важи с пълна сила за мен. Предполагам, че бих озаглавил своята книга „Не бих се върнал у дома“. Спомените ми от онова време и място се ограничават до побойниците със заешки устни на детската площадка, пустеещите къщи с изцъкдени изпотрошени прозорци, ръждясалите таратайки и

небето, което винаги изглеждаше бяло, студено и гъмжащо от ята врани.

— Добре — казва Н. и за момент оголва зъби към тавана. Това обаче не е проява на агресия, а по-скоро изражение на човек, който се подготвя да вдигне нещо много тежко, от което на следващия ден ще се превива от болка. — Не знам дали ще мога да ви го предам добре, но ще положа всички усилия. Най-важното е да запомните, че до този августовски ден най-силната ми проява на ОКР беше да отскоча до банята, преди да потегля към офиса, за да проверя дали съм махнал всички по-дълги косъмчета в носа ми.

Вероятно казва истината, но ми се струва, че не е така. Както и да е, не задълбавам в тази насока. Вместо това го карам да ми разкаже какво се е случило през този съдбоносен ден. И той го прави.

Следващите три сеанса Н. прави точно това. На втория от тях — петнайсети юни — ми носи календар. Той представлява, както се казва в съда, вещественно доказателство А.

[1] Силно сънотворно. — Б.пр. ↑

[2] Обсесивно-компулсивно разстройство. — Б.пр. ↑

[3] Химикал, който взаимодейства с хемоглобина, намиращ се в кръвта, и блести в зеленикавосиньо при контакт с нея. Използва се от криминалистите за откриване на следи от кръв, невидими с невъоръжено око. — Б.пр. ↑

3. РАЗКАЗЪТ НА Н.

По професия съм счетоводител, а по призвание — фотограф. След като се разведох — децата вече бяха пораснали, което си е съвсем друг развод, макар и не по-малко болезнен, — започнах да пътувам през почивните дни и да снимам пейзажи с моя нikon. Това не е дигитален фотоапарат, а от по-старите, с лента. Към края на всяка година избирах дванайсетте най-добри снимки за календар. Давах го в печатница „Уиндховър Прес“^[1] във Фрийпорт.

Скъпичко ми излизаше, но пък качеството беше страхотно. После подарявах календара на приятели и бизнеспартньори за Коледа. И на някои клиенти, които подбирах внимателно, понеже онези със сметките с по пет-шест цифри обикновено предпочитат нещо по-скъпо и лъскаво. Лично за мен хубавият пейзаж е несравним, но както и да е... Нямам никакви снимки на Акърмановия парцел. Направих няколко, но така и не излязоха. По някое време взех назаем от един познат дигиталния му апарат. Този път не само че пак не се получиха никакви снимки, но и изпържих вътрешностите на камерата. Наложих се да му купя нова. Никакъв проблем. Мисля, че дотогава и сам щях да унищожа всички снимки, които бях направил на *това* място. Стига *то* да ми позволеше, естествено.

[Питам го какво има предвид с това „то“. Н. не реагира на въпроса ми, сякаш изобщо не го бе чул.]

Правил съм снимки из целия Мейн и Ню Хемпшир, но предпочитам да снимам моя роден край. Живея в Касъл Рок — горе на Панорамата, — но съм израснал в Харлоу, също като вас. Не бъдете толкова изненадан, докторе — потърсих ви в „Гугъл“, след като личният ми лекар ви препоръча. Напоследък всеки проверява другия в „Гугъл“, нали?

Както и да е, в тази част на Централен Мейн съм направил най-хубавите си снимки — Харлоу, Мотън, Честърс Мил, Сейнт Айвс, Касъл-Сейнт Айвс, Кантън, Лисбън Фолс... С други думи, по цялото протежение на величествената Андроскогин. Тези снимки ми

изглеждат някак си... по-истински може би. Календарът за 2005 година е добър пример. Следващия път ще ви го донеса, за да се убедите сам. От януари до април и от септември до декември са правени все близо до родното ми място. От май до август са... момент, да си припомня... Олд Орчард Бийч... Пемнакуид Пойнт — естествено, фара... щатския парк „Харисън“... и Гръмотевичната дупка в Бар Харбър. Мислех си, че съм направил голям удар в Гръмотевичната дупка и бях много въодушевен, ала щом видях проявената лента, бързо слязох на земята. Просто поредната туристическа снимка. Добра композиция, но какво от това? Във всеки календар с местни забележителности можете да намерите добра композиция...

Искате ли да ви кажа моето мнение — като любител, какъвто съм? Според мен фотографията е доста по-творческа материя, отколкото повечето хора смятат. Логично е да се мисли, че ако имаш набито око за композицията — плюс елементарни технически умения, които можеш да усвоиш във всеки курс за фотографи, — от всяко красиво място ще излиза красива снимка, особено ако се специализираш в пейзажите. Харлоу, щата Мейн, или Сарасота, щата Флорида — само нагласяваш подходящия обектив, после насочваш апарата и щрак! — готово. Само че изобщо не е така. Ролята на дадено място във фотографията е точно толкова важна, колкото е в живописата, писането на разкази или поезията. Не знам *защо* е така, но...

[Тук има дълга пауза.]

Всъщност знам. Защото един творец, дори и да е аматьор като мен, влага душата си в това, което създава. Вероятно за някои хора — онези със скиталчески дух, — душата е преносима. За мен обаче тя никога не отива по-далеч от Бар Харбър например. Снимките, които направих по протежението на Андроскогин... те ми говорят и ми казват много неща. И не само на мен, ами и на други хора. Човекът от печатницата „Уиндховър“ ми каза, че навярно мога да сключа договор с някое нюйоркско издателство и на мен да ми плащат за календарите, а не аз да си плащам за отпечатването им, обаче тази идея изобщо не ме блазни. Струва ми се, че ако го сторя, ще бъде твърде... как да го кажа... може би публично? Претенциозно? Или нещо такова. Календарите са малки жестове, споделени само между близки хора. Освен това си имам професия. Обичам да работя с цифрите — да ги

сдъвквам и да ги преглъщам. Същевременно животът ми със сигурност щеше да е доста по-сив и мрачен без това мое хоби. Самата мисъл, че неколцина приятели са закачили календарите ми в кухните и дневните си — пък ако ще и в антретата си, — е достатъчна, за да се чувствам щастлив. Иронията е в това, че не съм правил много снимки, след като фотографирах онези неща в Акърмановия парцел. Мисля, че с тази част от живота ми навярно е свършено и на нейно място е зейнала празнота. Празнота, в която нощем вятърът свисти и не ти дава да спиш. Вятърът, който се опитва да запълни нещо, което вече го няма. Понякога си мисля, че животът е тъжно нещо, докторе. И все повече се убеждавам в това.

Миналия август, по време на една от обиколките си, се натъкнах на черен път в Мотън, който не си спомнях да съм виждал преди. Карах си спокойно, слушах радио и макар че се бях отдалечил от реката, знаех, че не може да е далеч, понеже усещах мириса ѝ във въздуха. Чудите се на какво мирише ли? На нещо влажно, усойно и в същото време свежо. Сигурен съм, че разбирате за какво говоря — няма как да сбъркате тази *стара* миризма. Както и да е, подкарах по този път.

Беше неравен и на места от него не бе останало почти нищо. Освен това ставаше късно. Сигурно е било към седем вечерта, а аз не бях спирал никъде, за да похапна. Бях гладен. Почти бях решил да обърна, когато пътят внезапно се поизглади и наклонът му се промени — от нанадолнище стана нанাগорнище. Миризмата също се засили. Изключих радиото и до ушите ми достигна ромоленето на реката — звуците бяха едва доловими, което означаваше, че не беше наблизно, — но пък бях на прав път.

После стигнах до паднало дърво, препречило пътя, и за малко да се върна обратно. Можех да го направя, въпреки че нямаше достатъчно място, за да обърна. Намирах се на не повече от километър-два от шосе № 117 и щях да се добера дотам за пет-шест минути. Сега си мисля, че нещо — някаква сила, витаеща в светлата страна на живота ни, — ми е давала тази възможност. Мисля, че последната година щеше да е доста по-различна, ако бях включил автоматичната трансмисия на заден ход. Обаче не го направих. Защото този мирис... той винаги ми е напомнял за детството. Освен това се надявах, че от билото на хълма пред мен ще се открие по-хубава гледка към небето,

което клоните над главата ми сега закриваха. Там дърветата — предимно брези и малко борове — не бяха разположени толкова нагъсто и предположих, че горе има нещо като полянка. И ако наистина беше така, имаше голяма вероятност от нея да се вижда реката. Казах си, че навярно на билото ще мога да обърна и колата, макар че тази идея бе по-скоро допълнение към онова, което най-много ме блазнеше, а именно да направя снимки на Андроскогин по залез-слънце. Не знам дали си спомняте, но миналия август имаше няколко забележителни залеза...

И така, излязох от колата и отместих дървото, препречващо пътя. Беше бреза — стволът ѝ беше толкова изгнил, че почти се разпадна в ръцете ми. Когато седнах зад волана, отново нещо ме подтикна да включа на задна; каквото и да си говорим, абсолютно съм убеден, че в живота ни има светла сила, способна да ни предпази. Обаче ми се стори, че щом отместих брезата, ромоленето на реката се усили — знам, че звучи глупаво, но наистина беше така, — ето защо превключих и подкарах моята тойота напред.

Минах покрай малка табелка, закачена на едно от дърветата: „АКЪРМАНОВ ПАРЦЕЛ, ЛОВУВАНЕТО ЗАБРАНЕНО, НЕ ВЛИЗАЙ!“ После горичката оредя — първо отляво, а после и отдясно. Внезапно останах без дъх. Почти не си спомням как съм изключил двигателя и съм излязъл от колата, и изобщо не си спомням да съм взимал фотоапарата със себе си, ала трябва да съм го направил, понеже бе в ръката ми, когато достигнах очертанията на парцела, а ремъкът и чантичката с обективите ме удряше ритмично по бедрото. Бях поразен, удивен и смаян, сякаш нещо ме беше изтръгнало брутално от обичайния ритъм на ежедневието ми.

Реалността е мистерия, доктор Бонсейнт, и делничната същност на нещата от живота е по-скоро покривало, което намятаме отгоре им, за да замаскираме техния блясък и мрак. Мисля, че по същата причина покриваме със саван лицата на покойниците. Защото лицата на мъртвите са нещо като врата. Врата, която е заключена... ала вътре в себе си знаем, че това няма да продължи *вечно*. Някой ден тя ще се отвори за всеки от нас и всеки от нас ще премине през нея.

Обаче има места, където покривалото е протрито и реалността е съвсем изтъняла. Лицето отдолу се взира в нас... ала не е лице на мъртвец. Макар че би било по-добре да е такава. Акърмановият парцел

е едно от тези места и няма нищо чудно в това, че собственикът му е закачил пред него табела с надпис „НЕ ВЛИЗАЙ!“.

Денят си отиваше. Слънцето беше червено кълбо, сплеснато в горната и долната си част, застинало над западния хоризонт. Сиянието му се отразяваше в реката и ѝ придаваше вид на дълга окървавена змия. Прецених, че Андроскогин се намира на четиринайсет-петнайсет километра отгук, ала въпреки разстоянието ромоленето му продължаваше да достига до мен. Зад него се издигаха множество хълмове, покрити със синкавосиви гори. Не се виждаха къщи и пътища. Нито пък можех да чуя птичи песни. Сякаш бях запратен четиристотин години назад във времето. Или по-скоро четири милиона. Първите бели ивици вечерна мъгла вече се издигаха над тревата, която бе избуяла доста високо. Явно никой не беше идвал, за да я окоси, макар че парцелът си беше доста голям и със сигурност бе първокласно пасище. Омарата, излъчвана от нагрятата през деня ливада, чиито зелени багри постепенно потъмняваха, ми заприлича на дишане. Като че ли самата земя беше жива.

Мисля, че в този миг се олюлях. Не заради красотата, която съзерцавах, въпреки че гледката наистина беше прелестна, а по-скоро защото всичко пред мен изглеждаше някак нереално *изтъняло*, сякаш беше плод на халюцинация. И точно тогава забелязах онези проклети камъни, издигащи се от неокосената трева.

Бяха седем или поне така си помислих тогава — двете най-високи се извисяваха на около метър и половина над земята, а най-ниските — на не повече от деветдесетина сантиметра. Помня как пристъпих към най-близкия, но то е като да се мъчиш да си припомниш сън, който вече е започнал да се разпада на утринната светлина — нали знаете за какво говоря? Естествено, че знаете, все пак сънищата са част от вашата работа. Само дето това не беше сън. Чувах как тревата шумоли под стъпките ми и усещах как крачолите ми се навлажняват от избилите по стръковете миниатюрни капчици, залепвайки за кожата ми под коленете. А от време на време някой храст — мисля, че беше смрадлика — закачаше чантичката с обективите, след което я пускаше и тя се удряше по-силно от обичайното в бедрото ми.

Щом застанах до най-близкия камък, се спрях. Беше от най-високите, тези от метър и половина. Отначало си помислих, че на него

са издълбани лица — но не човешки, приличаха по-скоро на зверове и чудовища, — но после се отместих леко встрани, погледнах го от друг ъгъл и видях, че това е било само трик на вечерната светлина, която сгъстява сенките и ги кара да изглеждат като... ами, като нещо, което не са. Всъщност, след като известно време постоях неподвижно, видях нови лица. Някои от тях имаха човешки облик, ала бяха не по-малко ужасяващи от другите. Дори бяха *по-ужасяващи*, понеже човешкото винаги е по-страшно, нали? Защото *познаваме* човешкото, *разбираме* човешкото. Или само си мислим, че е така. Тези лица изглеждаха така, сякаш крещат или се смеят. А може би и двете едновременно.

Казах си, че навярно пейзажът си играе с въображението ми; тишината, уединението и *мащабите* на гледката, ширнала се пред мен, със сигурност бяха подействали на възприятията ми. Времето също сякаш бе затаило дъх. Като че ли всичко наоколо завинаги щеше да си остане неизменно — и застиналото над хоризонта алено слънце, и гаснещият ден, чийто залез трябваше да настъпи след не повече от четирийсет минути. Помислих си, че тези неща, които ме бяха накарали да създам лица там, където нямаше нищо, бяха чисто и просто плод на случайност, на най-обикновено съвпадение. Сега мисля друго, ала вече е твърде късно.

Направих няколко снимки. Май бяха пет. Лошо число, макар че тогава не го знаех. После се отдръпнах назад, понеже исках да заснема и седемте камъка едновременно, и когато проявих фотографията, видях, че всъщност са осем. Оформяха нещо като пръстен. Човек би си казал — естествено, едва след като ги огледа внимателно, — че са били част от някакво скрито под земята геоложко образувание, което или е излязло на повърхността преди милиони години, или съвсем наскоро се е показало на бял свят, да речем, след някое наводнение, довело до мащабна ерозия на почвата (парцелът се намираше на доста стръмен склон)... В същото време скалните късове ми изглеждаха *целенасочено* подредени по този начин, като друидските каменни кръгове.

За разлика от древните светилища обаче по тях липсваха каквито и да било издълбани изображения. Поне от човешка ръка, защото стихииите бяха оставили своя отпечатък. Мога да го кажа със сигурност, понеже се върнах посред бял ден и проверих най-внимателно.

Повърхностите на камъните бяха нашарени от грапавини, изпъкналости и улеи, но нищо повече.

Направих още четири снимки — което прави общо девет, друго лошо число, макар и да е малко по-добро от пет, — и щом свалих фотоапарата и погледнах скалните късове с невъоръжено око, отново зърнах лицата. Злите им очи и озъбените им гримаси. Някои приличаха на човешки, а други можеха да принадлежат единствено на чудовища. И щом преброих камъните, установих, че са седем.

Погледнах отново през обектива и видях, че са осем.

Усетих как ми се завива свят. Изведнъж се уплаших. Прииска ми се да съм далеч оттук, когато се спусне мракът — да съм далеч от тази поляна и да се нося с пълна газ по шосе № 117, докато от радиото гърми оглушителен рокендрол. Обаче не можех просто да си тръгна току-така. Нещо в мен — нещо, заровено дълбоко като инстинкта, който ни кара да вдишваме въздух и после да го издишваме, не ми позволи. Имах чувството, че ако си тръгна, ще се случи нещо ужасно, и то не само на мен. Онова усещане за *изтъняlost* отново ме връхлетя, сякаш точно тук, на това конкретно място, светът бе изключително крехък, и един-единствен човек бе достатъчен, за да предизвика невъобразим катаклизъм. Ако не беше много, много внимателен.

Точно тогава започнаха моите прояви на ОКР. Обикалях от камък на камък, като докосвах всеки от тях, броях ги и отбелязвах местоположението им. Исках да се махна оттам — изгарях от желание да се махна оттам, ала въпреки всичко не претупах работата си. Защото нямах друг избор. Знаех го, както знаех, че трябва да продължа да дишам, ако искам да не умра. Когато се върнах там, откъдето бях започнал, целият треперех и бях мокър от пот. Защото докосването на тези каменни късове... не беше никак приятно. Пораждаше... разни идеи в главата ми. И картини. Грозни картини. Например как накълцвам бившата си жена с брадва и се смее, докато тя пици и вдига окървавените си ръце в усилията си да се предпази от ударите...

Обаче се оказаха осем. В Акърмановия парцел имаше осем камъка. Добро число. *Безопасно*. Знаех го. Вече нямаше значение дали ги гледам през обектива на апарата си или с невъоръжено око; след като ги докоснах, проблемът категорично бе отстранен. Стъмваше се и слънцето вече приближаваше хоризонта (сигурно бях прекарал двайсет

минути или повече около този каменен кръг, чийто диаметър навярно беше четирийсетина метра), но ясно виждах, че въздухът е неестествено прозрачен и бистър. Все още се страхувах — тук имаше нещо нередно, всичко наоколо го крещеше с пълна сила, самото безмълвие и липсата на птичи песни го крещеше, но изпитвах и облекчение. Онова, което не беше наред, поне донякъде бе поправено благодарение на това, че бях докоснал скалите... и отново ги бях погледнал. Бях запечатал в паметта си точното им разположение на поляната. Действие, което беше не по-малко важно от докосването.

[Н. прави пауза, в която явно размишлява.]

Не, всъщност беше доста по-важно. Защото именно начинът, по който виждаме света, държи мрака далеч от нас. Не му позволява да проникне в нашия свят и да ни погълне. Мисля, че всички дълбоко в себе си знаем това. Обърнах се, закрачих към колата си и почти бях стигнал до нея — дръжката на вратата бе на една ръка разстояние, — когато нещо ме накара отново да се обърна. И точно тогава го видях.

[Н. мълчи доста време. Забелязвам, че трепери. Целият е в пот. Капчиците блестят на челото му като утринна — или по-скоро вечерна — роса.]

В средата на каменния кръг имаше нещо. В средата на каменния пръстен, който или беше възникнал случайно, или бе създаден преднамерено. Беше черно като източния небосвод и зелено — като тревата. И се обръщаше — бавно, съвсем бавно, — но без да откъсва очи от мен. Наистина имаше очи. Скверни, розовеещи в някакъв нездрав отънък очи. Знаех — *рационалната* част от съзнанието ми знаеше, — че наблюдавам единствено играта на светлините в небето, ала в същото време знаех и че има нещо повече. Че нещо използва тези светлини. Нещо използваше залеза, за да вижда, и онова, което виждаше, бях аз.

[Н. отново заплаква. Не му предлагам кърпичка, понеже не искам да разваля магията, в която е потънал. Не съм сигурен и че съм в състояние да му предложи, защото е омагьосал и мен с разказа си. Онова, за което говори, е самозаблуда и част от него го осъзнава — „сенки, които приличат на лица“ и т.н., но е изключително силна, а силните самозаблуди се пренасят от един човек на друг досущ като микроби с кихавица.]

Навярно съм започнал да отстъпвам назад. Не помня да съм го правил; единственото, което си спомням, е мисълта, че се вирам в главата на чудовищно същество от мрака отвъд. Както и мисълта, че щом има едно, може да има и други. Осем камъка щяха да ги задържат в техните тъмни измерения — по всяка вероятност, — но ако бяха само седем, тези твари щяха да нахлуят в нашата реалност и да завладеят нашия свят. Защото вътре в себе си знаех, че се вирам в най-малкото и незначителното от тях. Знаех, че сплеснатата змиевидна глава с розовеещите очи и онези неща, които приличаха на дълги шипове, стърчащи от муцуната му, беше просто едно бебе.

То забеляза, че го гледам.

И ми се ухили, показвайки зъбите си. Видях, че те представляват глави. Живи човешки глави.

Тогавя стъпих върху суха клонка. Тя рязко изпука като фойерверк и прогони вцепенението ми. Не мисля, че за онази твар, която се рееше в средата на каменния кръг, е било невъзможно да ме хипнотизира — също както змиите приковават с поглед птиците, преди да ги изядат.

Обърнах се и побягнах. Чантичката с обективите ме удряше по бедрото и всеки удар сякаш ми крещеше: „*Събуди се! Събуди се! Махай се оттук! Махай се!*“ Отворих рязко вратата на тойотата и чух сигнала със звънчето, обявяващ, че ключът за запалването е в стартера. Това ме накара да се сетя за онзи стар филм^[2], в който Уилям Пауъл и Мирна Лой стоят на рецепцията на скъпарски хотел и Пауъл използва звънчето на бюрото, за да извика прислугата.

Странно какви неща ти минават през ума в подобни моменти, нали? Като че ли в главите ни също има врати. Врати, които не позволяват на безумието да нахлуе в главите ни. В критични моменти обаче те се отварят широко, за да пропуснат необяснимото и странното в съзнанието ни.

Запалих двигателя. Включих радиото, усилих звука и от колоните се разнесе оглушителна рокмузика. Спомням си, че беше на „Дъ Ху“. Помня и че светнах фаровете. Когато го направих, онези камъни сякаш се изстреляха към мен. За малко да изкрещя. Обаче бяха осем — преброих ги, — а това означаваше, че положението е овладяно.

[Тук следва още една дълга пауза. Почти цяла минута.]

Следващото, което си спомням, е, че карах по шосе № 117. Не знам как съм стигнал дотам — дали съм обърнал някъде, или съм

карал само на заден ход. Не знам и колко време ми е отнело, ала парчето на „Дъ Ху“ вече беше свършило и слушах „Доорс“. И Господ да ми е на помощ, това беше „Да преминем от другата страна“. Побързах да изключа радиото.

Не мисля, че мога да ви разкажа нещо повече, докторе — стига ми толкова за днес. Ужасно съм изтощен.

[Вярвам му. Видът му абсолютно подкрепя думите му.]

* * *

[Следващ сеанс]

Мислех, че ефектът, който Акърмановият парцел ми беше оказал, ще отшуми по време на пътуването ми към къщи — просто неприятна случка в гората, нали? — и че когато се отпусна в хола си пред включения телевизор, отново ще се чувствам добре. Обаче не стана така. А чувството на объркване — че съм се докоснал до някаква друга вселена, враждебна на нашата, — даже се засили. Бях убеден, че съм видял лице — и нещо по-страшно, наподобяващо огромно туловище на влечуго, — в странния каменен кръг. Чувствах се... *инфектиран*. Заразен от мислите в собствената ми глава. Чувствах се и *опасен* — сякаш можех да призова онази твар дори само ако мислех твърде много за нея. И тогава тя вече нямаше да е сама. Целият този чужд космос щеше да се процеди в нашия свят подобно на бълвоч през дъното на подгизнала хартиена кесия.

Обиколих жилището си и заключих всички врати. Сигурен бях, че съм пропуснал една-две, ето защо отново ги проверих. И този път ги преброих — входна врата, задна врата, вратата на килера, вратата на мазето, предната врата на гаража и задната врата на гаража. Бяха общо шест и ме осени, че шест е хубаво число. Също както и осем е хубаво число. Това са приятелски числа. Топли. Не са студени като петицата или... нали се сещате, седмицата. Това ме поуспокои, ала въпреки всичко реших да направя още една обиколка. Пак излязоха шест. „Знак ясен е шест за хубава вест“ — спомних си аз. След тази мисъл си казах, че навярно ще успея да заспя, ала не можах. Ембиънът също не ми помогна. Продължавах да виждам в съзнанието си залязващото над Андроскогин слънце, което го превръщаше в алена змия. Мъглата,

която се надигаше от тревата на дълги-дълги езици... И онова същество сред камъните. Най-вече него.

Станах и преброих всички книги от библиотеката в спалнята. Оказаха се деветдесет и три. Това е лошо число и не само защото е нечетно. Разделете деветдесет и три на три и ще получите трийсет и едно — преобърнатата тринайсетица. Отидох до коридора, взех книга от секцията там и я пъхнах сред тези в библиотеката. Деветдесет и четири обаче е съвсем слабо подобрение на фона на деветдесет и три, понеже сборът от девет и четири дава тринайсет. В нашия свят е пълно с тринайсетици, докторе. Не го знаехте, нали? Както и да е, добавих още шест книги към библиотеката в спалнята. Едва успях да ги сместя, ала в крайна сметка ги натъпках сред другите. Стотицата е добро число. Всъщност си е даже чудесно.

Тъкмо се връщах в леглото, когато внезапно се зачудих какво е станало със секцията в коридора. Дали не бях ограбил единия, за да дам на другия, както беше приказката? Преброих томове там и за мое облекчение всичко си беше наред — бяха точно петдесет и шест. Вярно е, че сборът от съставните му цифри прави единайсет, което си е нечетно число, но пък не е от *най-лошите* нечетни. Освен това петдесет и шест се дели на двацет и осем, което си е добро число. Вече можех съвсем спокойно да заспя. Мисля, че сънувах кошмари, обаче не ги помня.

Дните отминаваха, ала мислите ми продължаваха да се връщат към Акърмановия парцел. Сякаш над живота ми се бе спуснала огромна сянка. Започнах да броя редица неща, както и да ги докосвам — за да се уверя, че съм разбрал правилното им място в света, в истинския свят, в *моя* свят, след което се захванах и с подреждането. Важното беше нещата да са винаги четен брой и да са подредени в кръг или по диагонал. Защото кръговете и диагоналите държаха тварите отвън.

Обикновено успях да се справя, но възникваха и неприятности. Една малка случайност и четиринайсет става тринайсет, а осем става седем.

В началото на септември малката ми дъщеря ме посети и отбеляза колко уморен изглеждам. Попита ме дали не се претоварвам в работата си. Също така забеляза, че всички предмети, които майка ѝ не беше взела след развода, бяха наредени във формата на, както тя ги

нарече, „житни кръгове“. Каза ми: „Май развиваш някои странности с възрастта, тате...“ Тогава реших, че трябва да се върна в Акърмановия парцел, но този път посред бял ден. Помислих си, че ако го видя на дневна светлина, ако видя няколко нищо неозначаващи скали, стърчащи от неокосената трева, ще осъзная колко глупава е цялата тази работа и маниите ми ще се разлетят като пухчета от глухарче на вятъра. И, честно казано, адски ми се искаше да стане така. Защото броенето, докосването и подреждането изискват много време и усилия. Както и голяма отговорност.

На път за там се отбих във фотостудиото, където проявявах лентите си, и видях, че снимките, направени онази вечер на Акърмановия парцел, не са излезли. Кадрите представляваха сиви правоъгълници, сякаш бяха замъглени от някакво силно лъчение. Това ме накара да се замисля, но не можа да ме спре. Взех назаем дигиталния фотоапарат на един от работещите в студиото — това е въпросната камера, чиито вътрешности изпържих, и потеглих с пълна газ към Мотън. Искате ли да чуете нещо глупаво? Чувствах се като човек, пострадал сериозно от отровен бръшлян, който бърза към аптеката за мехлем. Обаче усещането беше точно такова — на силен сърбеж. Броенето, докосването и подреждането бяха като своеобразно почесване, но колкото и да се чешеш, ще постигнеш само временно облекчение. И нищо чудно само да разшириш възпалената зона. Онова, което исках аз, беше изцеление. Едва ли щях да го получа с връщането си в Акърмановия парцел, ала тогава не го знаех, разбирате ли? Правилно са казали хората — най-добрият начин да усвоим нещо е като се захванем с него. А най-много се учим от провалите и грешките си.

Денят беше прекрасен, без нито едно облаче в небето. Листата бяха все още зелени, ала въздухът излъчваше онази сияйна прозрачност, която се наблюдава единствено при смяна на сезоните. Бившата ми жена обичаше да казва, че ранните есенни дни са нашата награда, задето сме търпели опашките за бира на туристите и летовниците в продължение на цели три месеца. Чувствах се добре — съвсем ясно си го спомням. И бях уверен, че ще успея да сложа край на тази лудост. Докато карах към Акърмановия парцел, слушах сборния албум с най-големите хитове на „Куин“ и си мислех колко божествено звучи Фреди Меркюри, каква кристална яснота притежава гласът му.

Явно наистина съм се намирал в добро настроение, понеже припях на музиката. В Харлоу преминах на другия бряг на Андроскогин — водата под стария мост „Бейл Роуд“ беше толкова искряща, че чак очите те заболяваха, — и видях рибка да подскача на повърхността. Това ме накара да се засмея. Не се бях смял така от онази вечер в Акърмановия парцел и усещането толкова ми хареса, че го направих отново.

После пътят се заизкачва по възвишението „Бой Хил“ — сигурен съм, че знаете къде се намира, — минавайки покрай гробището „Серенити Ридж“. Там бях направил някои доста добри снимки, макар че така и не ги бях включил в някой от календарите си. След не повече от пет минути стигнах до познатия ми черен път. Понечих да завия по него, ала в следващия миг натиснах рязко спирачките. Точно навреме. Ако бях реагирал по-бавно, като нищо щях да разцепя радиаторната решетка на тойотата на две. Пътят бе преграден с верига, на която висеше табелка с надпис „ПРЕМИНАВАНЕТО ЗАБРАНЕНО“.

Бих могъл да си кажа, че това е просто съвпадение, че собственикът на земята — който едва ли се казваше Акърман, макар че не бе изключено, слага веригата с табелката всяка есен, за да държи ловците извън границите на имота си. Ловният сезон за елени обаче започваше чак на първи ноември, а този за птици — не по-рано от октомври. Според мен обаче някой наблюдаваше парцела. Най-вероятно с бинокъл или с някое по-необичайно приспособление. Някой знаеше, че съм идвал тук и че навярно ще се върна.

„Е, зарежи! — казах си аз. — Освен ако не искаш да те арестуват за нахлуване в частна собственост и да изтипосат снимката ти в местния «Зов». Ще бъде страхотна реклама за бизнеса, нали?“

Ала вече не можех да се откажа — не и ако имах и най-малкия шанс да отида на тази поляна, да се уверя с очите си, че там няма нищо, и в крайна сметка да се почувствам по-добре. Защото — обърнете внимание на това! — в същото време, докато си казвах, че ако някой иска да не нарушавам частната му собственост, е добре да се съобразя с желанието му, преброих буквите на табелата и те излязоха двайсет и три, което е ужасно число, много по-лошо от тринайсетицата. Знаех, че е лудост да разсъждавам по този начин, ала в края на краищата *разсъждавах* по този начин и някаква част от мен знаеше, че в това няма нищо налудничаво.

Оставих тойотата си на паркинга на гробището и се върнах пеша до черния път. Взетият назаем дигитален фотоапарат висеше на рамото ми в компактното си калъфче с цип. Заобиколих веригата — оказа се дяволски лесно — и закрачих към поляната. Щеше да се наложи да вървя дори и веригата да не беше там, защото пътят бе препречен от дървета, сред които вече нямаше полуизгнили брезички като предишния път. Всъщност препятствията се състояха от пет високи бора и един стар дъб. И не бяха просто паднали ей-така, а си личеше, че са отрязани гладко с верижен трион. Обаче изобщо не ме забавиха. Боровете преодолях, като се изкатерих отгоре им, а масивния дъб заобиколих. Така се озовах на полегатия склон на хълма, на чието било се намираше поляната с каменния кръг. Почти не удостоих с поглед другата табела: „АКЪРМАНОВ ПАРЦЕЛ, ЛОВУВАНЕТО ЗАБРАНЕНО, НЕ ВЛИЗАЙ!“ Виждах празното място между дърветата, прашните слънчеви лъчи, пробиващи си път през короните на дърветата като през прозорците на катедрала, както и необятното синьо небе над хребета, което ме изпълваше с радост и оптимизъм. Беше пладне. Казах си, че този път в далечината няма да се мерзелее гигантската кървава змия, а само онзи Андроскогин, край чиито брегове бях отраснал и който винаги бях обичал — син и прекрасен по начина, по който са прекрасни обикновените неща, когато ги виждаме в най-добрата им светлина. Вълнението ми нарасна и се затичах напред. Лудешкият ми оптимизъм бе попарен едва когато се изкачих на върха — в минутата, в която зърнах онези скали да се подават от земята като зъби. Тогава всичките ми надежди се превърнаха в прах, а на мястото им се възцариха страх и ужас.

На поляната отново имаше седем камъка. Само седем. А в средата им — не знам как да ви го обясня така, че да си го представите — пространството сякаш бе *обезцветено*. Като че ли над него се беше спуснала някаква бледа сянка. Нали се сецате как синьото на любимите ви дънки избелява с времето? Особено там, където платът е подложен на по-голямо напрежение, като участъците около коленете например. Онова, което виждах, беше нещо подобно. Цветът на тревата бе отмит до някакъв мътен, болнав зеленикав оттенък, а вместо да бъде лазурносиньо, небето над каменния пръстен *сивееше*. Имах чувството, че ако пристъпя в центъра му — и една част от мен искаше да го сторя, — ще мога да бръкна с юмрук в самата тъкан на

реалността. И ако го направех, нещо щеше да ме сграбчи. Нещо от другата страна. Бях сигурен в това.

Въпреки всичко нещо вътре в мен *искаше да го направя*. Искаше да... не знам как да го кажа... да зарежа любовната игра и да премина директно към шибането.

Виждах — или си въобразявах, че виждам, не съм много сигурен — мястото, където се намираха осемте камъка, както и онази... онази *обезцветеност*... която напираше да се освободи, опитвайки се да пробие там, където защитната стена на камъните беше най-изтъняла. Бях ужасен! Успееше ли да проникне, всички невъобразими създания отвъд другата страна щяха да се появят в нашия свят. Небето щеше да почернее и да се изпълни с нови звезди и безумни съзвездия.

Свалих цифровата камера от рамото си, ала докато се опитвах да отворя ципа, изтървах калъфа на земята. Ръцете ми трепереха, сякаш бях получил някакъв пристъп. Вдигнах апарата, отворих ципа и щом погледнах отново към камъните, забелязах, че пространството във вътрешността на пръстена вече не изглежда обезцветено. Защото почерняваше. Зърнах и кошмарни *очи*, които се взираха в мен от тъмнината. Този път бяха жълти, с тесни черни зеници. Като очите на котка. Или на змия.

Опитах се да вдигна фотоапарата, ала отново го изпуснах. Когато се наведох да го взема, тревата се бе затворила над него и трябваше да го дръпна със сила. *С всички сила*. Застанах на колене и задърпах ремъка с две ръце. В този миг усетих, че от зейналата празнота, където трябваше да се намира осмият камък, е задухал вятър. Силен вятър, който отметна косата от челото ми. Миришеше на мърша. Вдигнах камерата към лицето си, но в първия момент не можах да видя нищо. „*Затъмнило е обектива* — помислих си, — *по някакъв начин е затъмнило обектива*“, след което се сетих, че държа дигитален никон, който първо трябва да се включи. Направих го — и чух избипкването на машинката, — но все още не виждах нищо.

Междувременно вятърът се усили още повече. Разлюляваше тревата и поляната приличаше на развълнувано сенчесто море. Миризмата бе станала още по-неприятна. И денят помръкваше. В синьото небе не се виждаше нито едно облаче, ала въпреки това светът бе притъмнял. Сякаш голяма невидима планета бе засенчила слънцето.

Тогава чух нечий глас. Някой говореше, но не на английски. Казаното звучеше като: „Ктхун, ктхун, дееянна, деянна.“ И после... божичко, после изрече *името* ми. Каза: „Ктхун, Н., дееянна, Н.“ Струва ми се, че изкрещях, ала не съм сигурен, понеже вятърът вече се бе превърнал в истински вихър, който ревеше в ушите ми. Би трябвало да съм изкрещял. Имах всички основания да го сторя. Защото *онова* знаеше *името* ми! Онова гротескно, неназовимо същество *знаеше името* ми. А след това... камерата... знаете ли какво осъзнах?

[Питам го дали е махнал капачката на обектива и той пронизително се смее, което опъва нервите ми и ме кара да си мисля за плъхове, сновящи върху счупени стъкла.]

Да! Точно така! Капачката на обектива! Шибаната капачка! Махнах я и приближих апарата към очите си — цяло чудо е, че не го изпуснах отново, понеже ръцете ми трепереха ужасно, а тревата никога нямаше да ми позволи да го взема отново — не, за нищо на света, понеже втория път вече щеше да бъде подготвена. Е, не го изпуснах, погледнах през визьора и видях, че камъните са осем. Осем. Винаги осем хармония носи. Онази тъмнина продължаваше да се завихря и кълби в средата на пръстена, ала вече ясно виждах, че отстъпва. Вятърът също бе започнал да отслабва.

Свалих камерата и камъните отново бяха седем. Нещо напираше да излезе от мрака, нещо, което не мога да ви опиша. Виждах го — продължавам да го виждам в сънищата си, — но на света не съществуват думи, способни да опишат такава скверна твар. Представляваше нещо като пулсиращ кожен шлем — това е най-близкото сравнение, което ми идва наум. С нещо като големи жълти очила от двете му страни. Само че очилата... мисля, че бяха очи, и знам, че се взираха в мен.

Вдигнах отново апарата и видях осем камъка. Направих шест или осем снимки, сякаш за да отбележа местата им и да фиксирам завинаги разположението им, обаче нищо не се получи. Само изпържих вътрешностите на камерата. Лещите също можеха да видят тези камъни, докторе — сигурен съм, че човек може да ги зърне и в огледало, както и през тънко стъкло, — но не можаха да ги запаметят. Единственото нещо, способно да ги запамети и да ги задържи на местата им, е човешкото съзнание, човешката памет. Ала дори на него не може да се разчита, както установих впоследствие. Броенето,

докосването и подреждането на нещата върши работа за известно време — не е ли иронично, че именно поведението, което обикновено определяме като „невротично“, всъщност държи света подреден и стабилен, — обаче рано или късно тази защита се пропуква и престава да действа. А изисква толкова много усилия...

Толкова много усилия.

Чудя се дали не може да приключим за днес. Знам, че е рано, но се чувствам ужасно уморен.

[Казвам му, че мога да му изпиша успокоително, ако иска — не особено силно, но далеч по-ефикасно от ембиън или лунеста. Ще му помага, ако не прекалява с дозите. Той ми се усмихва благодарно.]

Това би било хубаво, много хубаво. Но мога ли да ви помоля за още нещо?

[„Естествено, че можете“ — отговарям аз.]

Изпишете ми или двайсет, или четирийсет, или шейсет таблетки. Това са все хубави числа.

* * *

[Следващ сеанс]

[Казвам му, че изглежда по-добре, макар че това е доста далеч от истината. Всъщност изглежда като човек, който скоро ще бъде освидетелстван и вкаран в лудница, ако не намери начин да се върне на личното си шосе №117. Няма значение дали ще обърне колата, или ще се върне на заден ход — важното е да се разкара от онзи парцел. Това се отнася и за мен, между другото. Вече сънувах поляната с каменния пръстен и съм сигурен, че ако пожелая, за мен няма да представлява никаква трудност да го открия. Не че съм тръгнал да го правя — това би било споделяне на фиксацията на пациента ми, — но съм сигурен, че ще мога да го намеря. Една нощ през последния уикенд (докато се въртях в леглото, неспособен да заспя) ми хрумна, че навярно съм минавал с колата покрай него — и то не веднъж, а много пъти. Все пак съм минавал по моста „Бейл Роуд“ стотици пъти, а покрай гробището „Серенити Ридж“ — хиляди пъти; такъв беше маршрутът на училищния автобус до началното училище „Джеймс Лоуъл“, където двамата с Шийла ходехме. Ето защо съм

сигурен, че ще мога да го открия. Стига да поискам. Ако изобщо съществува.]

[Питам го как се чувства напоследък, дали медикаментите, които му изписах, му помагат и дали безсънието му е изчезнало. Тъмните кръгове под очите му говорят, че отговорът на последните два въпроса е отрицателен, ала въпреки всичко съм любопитен какво ще ми каже.]

Много по-добре съм, благодаря. И по отношение на ОКР се чувствам по-добре.

[Докато казва това, ръцете му, които са по-склонни да признаят истината, крадешком разполагат вазата и кутията с кърпичките в противоположните краища на масата откъм кушетката. Днес Санди ни е донесла рози. Н. ги аранжира така, че да съединяват Рога на салфетковото изобилие и вазата. Питам го какво се е случило, след като е отишъл на Акърмановия парцел с взетата назаем цифрова камера. Той вдига рамене.]

Нищо. С изключение на това, че платих на човека от фотостудиото стойността на дигиталния му никон. Съвсем скоро щеше да настъпи ловният сезон и онези гори щяха да станат доста опасни, дори човек да се е облякъл в сигнално оранжево от главата до петите. Макар че, честно казано, се съмнявам в тези райони да има елени; според мен отдавна са се махнали оттам.

Обичайните ОКР-глупости, с които се занимавах, понамаляха и отново започнах да спя нощем.

Е... поне през някои нощи. И сънувах кошмари, естествено. В тях се намирах пред каменния кръг и се опитвах да изтръгна фотоапарата от тревата, ала тя не го пускаше. Чернотата се процеждаше от камъните като олио и когато погледнах нагоре, видях, че небосводът се е пропукал от изток до запад и през процепа нахлува черна светлина... светлина, която беше жива. И гладна. Тогава се събуждах целият плувнал в пот. А понякога и с вик.

После, в началото на декември, получих писмо в офиса. Носеше клеймо „ЛИЧНО“ и вътре имаше някакъв малък предмет. Разкъсах плика и на бюрото ми падна малко ключе със закачено за него етикетче. Там имаше две букви: „А. П.“ Знаех какво беше това ключе и какво означаваше надписът. Ако в плика имаше писмо, навярно щеше да гласи: „Опитах се да те предпазя и да те накарам да останеш отвън.

Вината за случилото се не е моя и навярно не е твоя, но какъвто и да е случаят, този ключ и всичко, което отваря, вече са твои. Грижи се добре за него.“

Този уикенд отидох с колата до Мотън, но реших да не оставям тойотата на паркинга на гробището. Просто нямаше нужда от това. В Портланд и по-малките градчета, през които бях минал, вече бяха сложили коледната украса. Беше кучешки студ, но още не бе започнало да вали сняг. Нали се сещате как точно преди да завали снегът е най-мразовито? Точно такъв беше този ден. Небето беше навъсено и снегът наистина заваля още същата вечер. И то не просто сняг, имаше виелица. Спомняте ли си?

[Казвам му, че си спомням. Имам си причини да я помня (макар че не му го казвам). Заради снежната буря двамата с Шийла бяхме отрязани от света в родния си дом, където бяхме отишли, за да проверим как вървят едни ремонтни работи. В крайна сметка си пийнахме добре и танцувахме на стари записи на „Битълс“ и „Ролинг Стоунс“. Беше много приятно.]

Веригата продължаваше да прегражда пътя, но ключето с надпис А. П. веднага отключи катинара. Падналите дървета бяха отместени встрани. Знаех, че ще ги заваря така. Вече нямаше смисъл пътят да се препречва, понеже този парцел вече беше *моят* парцел, а тези камъни вече бяха *мои* камъни и онова, което пазеха — ако изобщо пазеха нещо, — вече беше моя отговорност.

[Питам го дали се е чувствал изплашен. Сигурен съм, че отговорът ще е положителен, ала Н. ме изненадва.]

Не много, всъщност никак. Защото самото място беше различно. Разбрах го още в началото на черния път, където се образува Т-образен кръстопът на шосе № 117. Просто го почувствах. Докато отключвах катинара, до слуха ми достигна и граченето на враните. Обикновено тези звуци са доста противни, ала през въпросния ден ми се сториха даже приятни. Може да ви се стори претенциозно, но граченето им ми звучеше като изкупление.

Знаех, че ще заваря осем камъка в Акърмановия парцел, и се оказах прав. Знаех и че няма да изглеждат наредени в перфектна окръжност и се оказах прав и за това; приличаха на обикновено геоложко образуване, част от подземна скала, показала се на повърхността поради различни причини — разместване на тектонични

плочи, приплъзване на гигантски ледник преди осемдесет хиляди години, голямо наводнение или някакъв доскорошен процес.

Давах си сметка и за други неща. Едното беше, че бях активирал мястото *само с погледа си*. Човешките очи премахваха осмия камък. Лещите на фотоапарата го връщаха, ала не го застопоряваха на мястото му. Ето защо трябваше да подновявам защитата със символични действия.

[Той прави пауза и се замисля. Когато продължава разказа си, сякаш е сменил темата.]

Знаете ли, че Стоунхендж навярно е представлявал комбинация между календар и часовник?

[Казвам му, че съм го чел някъде.]

Хората, които са го построили, вероятно са знаели, че могат да отмерват хода на времето само с помощта на слънчев часовник, а що се отнася до календара — знаем, че праисторическите хора в Европа и Азия са отброявали дните с чертички и резки върху пещерните стени. В какво тогава се превръща Стоунхендж, ако наистина *е бил* гигантски календар/часовник? В епичен монумент на ОКР-поведението — една грандиозна невроза, възправила се на полето в Салисбъри.

Освен ако не е защитавал нещо в добавка към функцията си да следи хода на часовете и месеците. Освен ако не е заключвал някоя безумна вселена, намираща се съвсем близо до нашата. Има дни — много са, особено миналата зима, в които се чувствам почти като едно време, — когато съм сигурен, че това са пълни глупости, че всичко, което си мисля, че съм видял в Акърмановия парцел, се е намирало единствено в главата ми. Че всичките тези ОКР-идиотщини не са нищо повече от психическо пелтечене.

Обаче има и други дни — започнаха отново тази пролет, — когато си казвам, че всичко е вярно. Че наистина съм активирал нещо. Че съм последният носител на щафетата в дълга, дълга верига, водеща началото си навярно от праисторическите времена. Знам, че звучи налудничаво — защо иначе ще го разказвам на психиатър? — и има дни, когато съм абсолютно убеден, че *наистина* е налудничаво... Дори когато броя различни неща, обикалям из дома си посред нощ и докосвам ключовете за осветлението и горелките на газовите котлони, съм убеден, че всичко е просто... как да го кажа... съчетание от лоши

химикали в главата ми, което подходящите хапчета веднага ще излекуват.

Тези мисли ме навестяваха редовно миналата зима, когато нещата бяха добре. Или най-малкото по-добре от сега. После, през април тази година, състоянието ми отново взе да се влошава. Започнах да броя повече предмети, да докосвам повече предмети и да подреждам в кръгове или диагонали почти всичко, което не беше заковано с пирони. Дъщеря ми — тази, която учи наблизо — отново изрази загриженост за външния ми вид и каза, че изглеждам на ръба на нервен срив. Попита ме дали е заради развода и когато отвърнах, че не е, ме изгледа недоверчиво. Подхвърли, че няма да е зле да потърся помощ, и ето — дойдох при вас.

Кошмарите ми също се завърнаха. Една майска нощ миналата година се събудих с писъци на пода на спалнята. Бях сънувал чудовищно сиво-черно същество, нещо като крилат гаргойл с уродлива кожеста глава, наподобяваща шлем. Стоеше сред развалините на Портланд и бе високо поне километър, защото виждах как облаците се носят покрай огромните му люспести ръце. От свитите му в юмруци ноктести пръсти се подаваха хора, които се опитваха да се измъкнат от хватката му и крещяха ужасени за помощ. Докато го гледах, разбрах — *разбрах*, — че чудовището се е измъкнало от каменния пръстен в Акърмановия парцел, че е само първото и най-малкото от кошмарните създания, които ще дойдат от този чужд свят, и че вината за това е изцяло моя. Понеже не бях успял да оправдая отговорността, с която се бях нагърбил.

Заобикалях из къщата, като подреждах всички изпречили се пред очите ми предмети в кръгове, а после ги броях, за да се уверя, че всяка окръжност съдържа само четни числа. Тогава ме осени, че все още не е твърде късно — че онова едва е започнало да се пробужда.

[Питам го какво има предвид под „онова“.]

Силата! Не помните ли „Междузвездни войни“? „Използвай силата, Люк“?

[Н. избухва в неистов смях.]

Само дето в моя случай е „не използвай силата!“. *Спри силата! Озанти силата! Озанти* онзи неведом хаос, който напират да проникне през това изтъняло място — както и през всички изтънели места по света. Понякога си мисля, че зад тази сила се крие цяла върволица от

разрушени вселени, простиращи се безброй епохи назад във времето, подобно на чудовищни отпечатъци от стъпки...

[Той измърморва нещо под нос, което не успявам да разбера. Моля го да повтори, ала Н. клати глава.]

Подайте ми бележника си, докторе. Ще ви го напиша. Ако онова, което ви казвам, е вярно и не се намира само в обърканото ми съзнание, не е безопасно да изричаме това скверно име на глас.

[Н. пише „КТХУН“ с големи главни букви. Показва ми написаното и когато кимвам, накъсва листа на ситно. После преброява късчетата — за да се увери, че са четен брой, предполагам — и ги пуска в кошчето за отпадъци до кушетката.]

Ключът, който получих по пощата, се намираше в домашния ми сейф. Взех го и отново подкарах към Мотън — по моста, покрай гробището и нагоре по онзи проклет черен път. Не разсъждавах дали постъпвам правилно, понеже въпросът не беше от онези, които изискват размисъл. Все едно да разсъждаваш дали трябва или не да смъкнеш завесите в хола, ако се прибереш у дома и ги завариш да горят. Просто реагираш.

Обаче не забравих да взема апарата си. Запомнете това.

Бях се събудил от кошмара в пет-пет и нещо, ето защо още бе ранна утрин, когато пристигнах в Акърмановия парцел. Андроскогин беше невероятно красив — този път изглеждаше не като змия, а като продълговато сребърно огледало, над което се издигаха тънките филизи на ефирна мъгла, породена от температурната инверсия или както там се казваше. Тази мараня повтаряше с изумителна точност извивките и завоите на реката и изглеждаше като нейно призрачно копие в небето.

Видях, че тревата отново бе избуяла и повечето смрадликови храсти се бяха раззеленили... и в следващия момент зърнах нещо, което ме накара да потръпна. И понеже си давам сметка, че голяма част от нещата, за които ви разказах, може да съществуват само в главата ми, искам да ви уверя, че това, което забелязах, си беше съвсем реално. Имам снимки, които го доказват. Малко са неясни, ала на две-три от тях се виждат измененията в смрадливите храсти в близост до камъните. Листата им бяха черни вместо зелени и клонките им изглеждаха някак *уродливи и деформирани*... сякаш оформяха букви, а буквите изписваха... нали знаете... *онова* име.

[Н. посочва кошчето за отпадъци, където хвърли хартиените късчета.]

Мракът се бе завърнал във вътрешността на каменния пръстен — и камъните бяха само седем естествено; нали затова бях привлечен да се върна тук, — но не се забелязваха никакви очи. Слава богу, бях дошъл горе-долу навреме. Виждаше се само тъмнината, която се кълбеше и завихряше, сякаш се подиграваше на красотата на тихата пролетна утрин... и сякаш злорадстваше над крехкостта на нашия свят. Виждах Андроскогин през нея, ала мракът — който имаше почти библейски вид; представете си висока колона от черен дим, — превръщаше реката в мръсно сиво петно.

Вдигнах фотоапарата — бях го провесил на врата си, така че дори и да го изпусна, да не попадне в мъртвата хватка на тревата — и погледнах през обектива. Осем камъка. Свалих апарата и те отново станаха седем. После надзърнах през визьора и пак преброих осем. Тогава ги погледнах за втори път с невъоръжено око... и те си останаха осем. За съжаление това не бе достатъчно и аз добре го знаех. Обаче знаех и какво трябва да сторя.

Това се оказа най-трудното нещо, което съм правил през живота си. Трябваше да напрегна цялата си воля, за да се приближа до проклетия каменен кръг. Стръкчетата трева се търкаха грубо в крачолите на панталоните ми и звукът наподобяваше гневен шепот — сякаш ми съскаха да се откажа и ме предупреждаваха да не продължавам нататък. Въздухът внезапно придоби неприятен, болнав мирис. Мирис на тумори и на нещо още по-лошо — на смъртоносни вируси, които не съществуват в нашия свят. Кожата ми започна да пулсира като мембрана и си помислих — всъщност все още си го мисля, — че ако пристъпя между камъните и се озова сред тях, плътта ми ще се разтопи и ще се разтече от костите ми. Чувах вятъра, който понякога духа от пространството отвъд, превръщайки се в свой собствен циклон, и усетих, че *онова* се приближава. Съществува с подобната на кожест шлем глава.

[Той отново посочва към кошчето за отпадъци.]

Приближаваше се, а ако го зърнех толкова отблизо, със сигурност щях да полудея. Животът ми щеше да приключи в този каменен пръстен, докато правя снимки, на които не се вижда нищо

друго освен сивкава мъгла. Нещо обаче ме тласкаше напред. И когато стигнах там, взех...

[Н. се изправя и започва да върви бавно в кръг около кушетката. Стъпките му — едновременно тържествени, отмерени и подскачащи, като на дете, играещо на ринги-ринги-рае — са някак зловещи. Докато обикаля, той протяга ръка и сякаш докосва камъните, които не мога да видя. Един... два... три... четири... пет... шест... седем... осем. Защото цифрата осем хармония носи. После спира и ме поглежда. Имал съм доста пациенти в тежка криза, ала никога не съм виждал толкова изплашен поглед, като на преследвано животно. В очите му съзирам ужас, но не и лудост; както и ясно съзнание, а не умопомрачение. Навярно всичко е една голяма самозаблуда, ала няма никакво съмнение, че Н. напълно си дава сметка за това.]

[„Когато сте се приближили до тях, сте започнали да ги докосвате“ — казвам аз.]

Да, взех да ги докосвам един след друг. Но не мога да кажа, че съм почувствал как с докосването на всеки камък светът е станал по-безопасен — и по-плътен, особено на *това* място, — защото не би било вярно. Не, това се усещаше при докосването на *два* камъка. Само четните числа помагаха, разбирате ли? При всеки следващ чифт онзи кълбящ се мрак се разсейваше по малко и когато стигнах до осмия камък, вече го нямаше. Тревата в каменния пръстен беше жълта и мъртва, ала тъмнината бе изчезнала. И някъде — макар и доста далеч — чух чуруликане на птици.

Отстъпих назад. Слънцето вече се бе издигнало в небето и от призрачната река над истинската не бе останала и следа. Камъните отново изглеждаха обикновени. Осем гранитни къса сред тревата, които дори не бяха наредени в кръг, освен ако човек не впрегнеше фантазията си. В този момент почувствах как се раздвоявам. Едната част от съзнанието ми знаеше, че всичко е плод на въображението ми и че въображението ми не е съвсем наред, а другата — че всичко е вярно. Тази част дори разбираше защо състоянието ми се бе подобрило за известно време.

Всичко беше заради слънцестоенето, разбирате ли? Виждате как същата схема се повтаря навсякъде по света — не само в Стоунхендж, но и в Южна Америка и Африка, даже и в полярните райони! Виждате

я в американския Среден запад — дори дъщеря ми го забеляза, а тя не знае нищичко за това! „Житни кръгове“ — точно така се изрази! Наистина са календари — Стоунхендж и подобните на него, — които отбелязват не само дните и месеците, но и моментите на по-сериозна и по-малка заплаха.

Това разделение на съзнанието ми буквално ме разкъсваше. *Продължава* да ме разкъсва. Оттогава съм ходил на Акърмановия парцел над десетина пъти, в това число и на два̀сет и първи юни — деня, когато отмених часа си при вас, спомняте ли си?

[„Естествено, че си го спомням“ — казвам му.]

Прекарах този ден на Акърмановия парцел в наблюдаване и броене. Защото два̀сет и първи юни е денят на лятното слънцестоене. Денят на *най-голяма* заплаха. Също както зимното слънцестоене през декември отбелязва най-ниската точка на опасност. Беше така през изминалата година, отново ще бъде така през тази и е било така всяка година от зората на времето. И в месеците, които предстоят — поне до есента, предполагам — ще имам доста работа. На два̀сет и първи... не мога да ви опиша колко ужасно беше. Как осмият камък непрекъснато изчезваше... Колко трудно беше да се концентрирам така, че да го върна обратно на мястото му... Как мракът напираше и отстъпваше... напираше и отстъпваше... също като океанска вълна. По някое време съм се унесъл и когато вдигнах глава, зърнах огромно нечовешко око — отвратително тройно око, — което ме наблюдаваше. Изкрещях, но не побягнах. Защото светът зависеше от мен. Зависеше от мен и дори не го знаеше. Вместо да избягам, аз вдигнах фотоапарата и погледнах през визьора. Осем камъка. Никакво око. Оттогава насетне обаче не си позволих да задрема отново.

Най-накрая каменният кръг се стабилизира и аз разбрах, че вече мога да си ходя. Работата бе свършена... поне за този ден. Междувременно слънцето отново клонеше към залез, както през първата ми вечер тук; огнено кълбо, кацнало над хоризонта, чието зарево превръщаше Андроскогин в кървяща змия.

Разберете ме, докторе — независимо дали всичко това е истина или психоза, и в двата случая работата е адски тежка. Да не говорим за отговорността... Толкова съм уморен. Буквално нося бремето на целия свят върху плещите си...

[Той отново се изляга на кушетката. Едър мъж е, а колко дребен и съсухрен изглежда сега... Устните му бавно се разтягат в невесела усмивка.]

Е, поне като дойде зимата, ще си почина. Стига да доживея дотогава. Знаете ли какво? Мисля, че двамата с вас свършихме работата, която имахме да свършим. Както казваха навремето по радиото: „С това програмата ни завърши.“ Макар че... кой знае. Може да ме видите отново. Или най-малкото да чуете за мен.

[Казвам му, че е точно обратното — предстои ни още много, много работа. Обяснявам му, че продължава да носи огромно бреме — невидима четиристотин-килограмова горила на гърба си, — и че двамата можем да я убедим да слезе оттам. Уверявам го, че наистина сме в състояние да го направим, обаче ще ни трябва известно време. Казвам му всички тези неща и му пиша две рецепти, ала се боя, че той наистина го вярва — приключили сме. И макар да взема рецептите, за него това е краят. Може би само на срещите му с мен... а може би и на живота му.]

Благодаря ви, докторе. За всичко. Задето ме изслушахте. Що се отнася до тези...

[Н. посочва масичката до кушетката, където лежат подредените от него предмети.]

На ваше място не бих ги размествал.

[Давам му медицинската карта и той я слага внимателно в джоба си. После го потупва с ръка, за да се увери, че тя е на сигурно място, а аз си мисля, че може би греша и все пак ще го видя на пети юли. Интуицията ми и друг път ме е подвеждала. Започнал съм да харесвам Н. и не искам да пристъпи в онзи каменен пръстен и да остане там завинаги. Дори да съществува само в съзнанието му, това не означава, че не е истински.]

[Край на последния сеанс]

[1] Керкenez (англ.) — неголяма граблива птица от семейство соколови. — Б.пр. ↑

[2] „Сянката на тенекиения човек“ от 1941 година; режисьор е Сесил ван Дайк. — Б.пр. ↑

4. ОТКЪСИ ОТ ДНЕВНИКА НА ДОКТОР БОНСЕЙНТ

5 юли 2007 г.

Веднага щом видях некролога, се обадох на домашния му телефон. Вдигна ми К. — дъщерята, която учи в колеж тук, в Мейн. Говореше доста спокойно и ми каза, че не е била изненадана. Сподели, че първа от близките на Н. е пристигнала в Портландския му дом (лятната ѝ работа била в Камдън, което не е толкова далеч), обаче аз чувах и други гласове в къщата. Това беше добре. Има много причини за съществуването на семейството, ала най-важната му функция навярно е да се събира заедно, когато някой негов член си отиде. Това важи с особена сила за случаите, в които смъртта е насилствена и неочаквана — убийство или самоубийство.

Девојката знаеше кой съм. Разговаряхме непринудено. Да, било е самоубийство. В колата му. В гаража. Уплътнил вратите с хавлиени кърпи; сигурен съм, че са били четен брой. Десет или двајсет — все добри числа според Н. Е, трийсет не е толкова добро, но разполагат ли хората — особено мъжете, живеещи сами — с толкова много хавлиени кърпи в жилищата си? Дълбоко се съмнявам.

Ще има разследване, каза ми дъщеря му. Без съмнение ще открият наличие на медикаменти в организма му — онези, които му предписах, — но едва ли ще са в смъртоносни количества. Макар че това няма голямо значение; Н. ще продължи да си е мъртъв, без значение какво е причинило смъртта му.

Попита ме дали ще отида на погребението. Въпросът ѝ ме трогна. Всъщност дори ме накара да се просълзя. Казах, че с удоволствие бих дошъл, стига семейството да няма нищо против. Това я учуди и тя ме увери, че никой няма да има нещо против... защо изобщо съм си го помислил?

— Защото в крайна сметка не можах да му помогна — казах.

— Важното е, че се опитахте — отвърна девойката и аз отново усетих онова парене в очите.

Преди да затворя, я попитах дали е оставил предсмъртно писмо. Да, отговори тя. Само три думи. „Толкова съм уморен.“

Трябвало е да добави името си. Така думите щяха да станат четири.

* * *

7 юли 2007 г.

И в църквата, и на гробището близките на Н. — особено К. — ме накараха да се почувствам като сред свои хора. Чудото на семейството, което може да разтвори кръга си дори в такива тежки моменти. И да приеме напълно непознат като мен. Присъстваха около сто души, повечето от голямото семейство на професионалния му живот. На гроба му се разридах. Това нито ме учуди, нито ме накара да се засрамя; понякога връзката между психоаналитик и пациент може да се окаже доста силна. К. ме хвана за ръката, прегърна ме и ми благодари, задето съм се опитал да спася баща ѝ. Казах ѝ, че няма защо, ала се чувствах като шарлатанин и некадърник.

Прекрасен летен ден. Каква подигравка!

Довечера ще изслушам записите на сеансите ни. Мисля, че ще ги стенографирам. Със сигурност в случая на Н. има материал поне за кратка статия — скромнен принос към литературата за обесивно-компулсивното разстройство, — а може би и за нещо по-голямо. Например цяла книга. В същото време се колебая. Онова, което ме възпира, е мисълта, че няма да е зле да посетя онзи парцел и да сравня фантазията на Н. с реалността. Неговия свят с моя. Сигурен съм, че парцелът съществува. Ами камъните? Да, вероятно там има и камъни. Обаче лишени от значението, с което неговата мания ги бе надарила.

Залезът тази вечер е невероятен.

* * *

17 юли 2007 г.

Взех си един почивен ден и потеглих към Мотън. Непрекъснато си мислех за това и в края на краищата не видях никаква причина да не го направя. Само се заслушах, както обичаше да казва майка ми. Ако наистина възнамерявам да опиша случая на Н., трябва да престана да се заслушвам. И да си намирам извинения. Казах си, че всички онези познати ми от детството места — като моста „Бейл Роуд“ (който двамата с Шийла наричахме „Коктейл Роуд“, но да пукна, ако си спомням защо), Бой Хил и особено гробището „Серенити Ридж“ — ще ми служат като ориентири и ще съумея да открия черния път на Н. без особени затруднения. Така и стана. Това беше единственият черен път в района, преграден с верига, на която висеше табелка с надпис „ПРЕМИНАВАНЕТО ЗАБРАНЕНО“.

Оставих колата на паркинга на гробището, както и Н. беше сторил преди мен. Летният ден беше зноен и безоблачен, ала в същото време и неестествено тих — чувах само няколко птици, и то доста далеч. Единственото превозно средство, което мина по шосе № 117, беше натоварен до пръсване камион за дървесина, който профуча покрай мен с над сто километра в час и разроши косата ми, обливайки ме с горещ въздух и бензинови пари. Оттогава насетне нищо не наруши уединението ми. Припомних си разходките от детството до моста „Коктейл Роуд“ с малката ми въдица, която носех на рамо като пушка. Тогава не се боях от нищо в района и си казах, че и сега нямам основания да се страхувам от каквото и да било.

Обаче се страхувах. И страхът ми не беше напълно ирационален. Проследяването на душевното заболяване на даден пациент до първоизточника му рядко е приятно занимание.

Стоях пред веригата и се питах дали наистина искам да го направя. Наистина ли исках да пристъпя там — не само в границите на земята, която беше чужда собственост, но и в obsesивно-компулсивната фантазия, която по всяка вероятност бе убила своя притежател. (Или по-скоро човека, когото тя бе притежавала.) Решението вече не ми изглеждаше толкова лесно както тази сутрин, когато обух дънките си и старите си туристически обувки. На сутринта всичко изглеждаше простичко и ясно: „Иди и сравни реалността с фантазията на Н., или зарежи идеята да напишеш статия или книга!“

Какво обаче представлява тази „реалност“? Кой съм аз да настоявам, че светът, възприеман от сетивата на доктор Б., е „по-истински“ от света, възприеман от наскоро починалия счетоводител Н?

Тогава отговорът ми се струваше достатъчно ясен — доктор Б. е човек, който не е извършвал самоубийство; човек, който не брои, не докосва и не подрежда нещата; човек, според когото числата, независимо дали са четни или нечетни, са си просто числа. Доктор Б. е човек, който е способен да се справя със света. Докато счетоводителят Н. не е такъв човек. Следователно възприеманата от доктор Б. реалност е по-близо до истината от тази на счетоводителя Н.

След като дойдох тук обаче и почувствах стаената сила на това място (въпреки че стоях в началото на пътя и още не бях заобиколил веригата), си казах, че изборът ми е още по-простицък — тръгни по този изоставен път и стигни до Акърмановия парцел или се обърни и се върни при колата си. Дай газ и остави зад гърба си всичко това. Забрави за бъдещата си книга (която едва ли ще напишеш), забрави и за статията (която е по-вероятно да се появи). Забрави за Н. и продължи да живееш живота си.

Обаче. Обаче.

Вторият вариант можеше да означава (подчертавам — „можеше“!), че на някакво ниво дълбоко в подсъзнанието ми, там, където всички стари суеверия все още продължават да живеят, бях приел убеждението на Н., че на Акърмановия парцел има *изтъняло* място, пазено от магически каменен пръстен, и че ако отида там, току-виж задействам някакъв ужасен процес, някакво ужасно *противоборство*, което Н. се е опитал да прекрати (поне временно) чрез самоубийството си. Щеше да означава, че съм приел (на онова дълбоко ниво, където всички сме еднакви като мравчици, пълзящи из подземните тунели на мравуняка си) идеята, че аз съм следващият му пазител. Че съм бил призван. А ако се поддам на подобни мисли...

— Животът ми никога няма да бъде същият — изрекох на глас. — Никога вече няма да мога да погледна на света по същия начин.

Изведнъж работата бе станала много сериозна. Понякога просто се носим по течението, нали? И се озоваваме на места, където изборът ни вече не е лесен, а последствията от погрешното решение са застрашителни. Застрашителни за живота ни, за разсъдъка ни или и за двете едновременно.

Ами... ако изобщо не сме изправени пред избор? Ако само ни се струва, че имаме избор?

Побързах да прогоня тази мисъл и се промъкнах покрай един от стълбовете, държащи веригата. Някои пациенти и колеги (на шега, надявам се) ме наричат шаман, обаче нямам никакво желание да се възприемам по този начин; да се поглеждам в огледалото, докато се бръсна, и да си мисля: *„Ето човека, който в критичен момент взе решение не на базата на своите рационални мисловни процеси, а под влияние на самозаблудата, в която бе изпаднал мъртвият му пациент.“*

Пътят не бе препречен от никакви дървета, ала видях няколко — предимно брези и борове — да лежат в канавката откъм горната му страна. Навярно са паднали тази година и са били преместени встрани... а може би това е станало миналата или по-миналата година. Не мога да кажа със сигурност; все пак не съм лесничей.

Когато наближих билото на хълма, видях, че гората отстъпва място на широка поляна, над която се разкриваше лазурното лятно небе. Все едно бях влязъл в главата на Н. Спрях, но не защото се бях уморил от изкачването, а за да се запитам за последен път дали наистина исках да направя това. После продължих нагоре.

Ще ми се да не бях.

Всичко си беше там, както Н. го бе описал. Гледката, откриваща се на запад, беше изумителна — буквално спираше дъха. Дори когато искрящото златисто слънце се издигаше високо в небето, вместо да се рее току над хоризонта, пръскайки алено зарево. Камъните също бяха тук — на около четирийсетина метра надолу по склона. И разположението им *наистина* наподобяваше окръжност, макар че по никакъв начин не можеха да бъдат сравнени с каменния пръстен на Стоунхендж например. Преброих ги. Оказаха се осем, точно както беше казал Н.

(С изключение на случаите, когато твърдеше, че са седем.)

Тревата във вътрешността на каменния кръг изглеждаше съсухрена и жълтеникава на фона на високата до бедрата буйна зеленина в останалата част на поляната, ала в никакъв случай не беше мъртва. (Самата поляна се простираше до смесена горичка от брези, дъбове и ели.) Онова, което привлече вниманието ми, когато се приближих, бяха смрадливите храсти. Те също не бяха мъртви —

поне така си мисля, — но листата им изглеждаха черни (а би трябвало да са зелени с червени жилки) и някак безформени. Излъчваха някаква деформираност, даже уродливост, и не беше никак приятно да ги гледа човек. Видът им сякаш нарушаваше реда, който окото очакваше да види. Мисля, че едва ли бих могъл да се изразя по-точно.

На около десетина метра от мястото, където стоях, нещо се белееше сред смрадливите храсти. Щом се приближих, видях, че е плик — без съмнение Н. го беше оставил за мен. Или в деня на самоубийството си, или малко преди това. В стомаха ми сякаш се появи ужасна тежест. Недвусмислено усещане, че с решението си да дойда тук (ако наистина го бях решил) бях направил погрешния избор. Че просто нямаше начин да не направя погрешния избор, след като се ръководех от образованието си и поставях интелекта пред инстинктите си.

Глупости. Много добре знам, че не бива да разсъждавам по този начин.

От друга страна (интересен аргумент!), Н. също го знаеше, обаче продължаваше да мисли по същия начин. И без съмнение бе преброил хавлиените кърпи дори когато е подготвял собственото си...

За да се увери, че са четен брой.

Мамка му. Съзнанието понякога ни погажда странни номера. Сенките се превръщат в лица.

Пликът бе увит в чиста найлонова торбичка, за да остане сух. Напечатаният надпис отгоре му бе пределно ясен и категоричен: „ДОКТОР ДЖОН БОНСЕЙНТ“.

Извадих го от торбичката и отново погледнах към камъните надолу по склона. Все още бяха осем. Естествено, че ще са толкова. Обаче не чувах нито птиче чуруликане, нито цвърчене на щурци. Денят сякаш бе затаил дъх. Всяка сянка беше като издълбана в барелеф. Вече знам какво имаше предвид Н., когато ми описваше как се чувствал запратен назад във времето.

В плика имаше нещо; усещах как се плъзга напред-назад и пръстите ми го разпознаха преди още да разкъсам хартията и предметът да падне в ръката ми. Ключ.

Както и бележка. Само две думи: „Съжалявам, докторе.“ И неговото име, разбира се. Само първото. Тоест общо три думи. А тройката не беше добро число. Поне според Н.

Пуснах ключето в джоба си и постоях до смрадливия храст, който изобщо не приличаше на смрадлив храст с черните си листа и уродливо изкривените си клонки, които приличаха на древни руни или букви...

Които в никакъв случай не изписваха *КТХУН!*

... и реших: „Време е да си тръгваш. Стига ти толкова. Ако нещо е предизвикало мутацията на храстите — някакво замърсяване на околната среда е отровило почвата, — е, голяма работа. Не храстите са важната част от пейзажа; камъните са тези, които имат значение. И са осем на брой. Вече направи проверка на състоянието на света и откри, че е такъв, какъвто се надяваше да бъде... какъвто знаеше, че ще бъде... какъвто винаги е бил. Ако поляната ти изглежда твърде тиха — и някак натезжала от нечие присъствие, — това без съмнение се дължи на въздействието на разказа на Н. върху твоето съзнание. Да не говорим за самоубийството му. Сега се връщай към живота си. И не обръщай внимание на тишината, нито на чувството — надвиснало в съзнанието ти като буреносен облак, — че нещо дебне в тази тишина. Връщай се към живота си, доктор Б.

Връщай се, докато все още можеш.“

Върнах се в края на черния път. Високата зелена трева се търкаше в дънките ми и сякаш ми шепнеше нещо със съскащия си глас. Слънцето напичаше тила и раменете ми.

Изпитах внезапен импулс да се обърна и да погледна отново към поляната. Силен импулс. Опитах се да го пропъдя и не успях.

Когато се обърнах, видях седем камъка. Не осем, а седем. Преброих ги два пъти, за да се уверя, че наистина са толкова. Вътрешността на каменния пръстен също изглеждаше по-тъмна, сякаш облак бе засенчил слънцето. Малък облак, който правеше сянка само на това място. Само дето сянката изобщо не приличаше на сянка. Изглеждаше като някаква *особена* тъмнина, която се движеше над жълтата смачкана трева, завихряше се навътре и отново се приплъзваше към празното пространство, където бях сигурен (*почти* сигурен; ужасно, нали?), че бе стоял осмият камък при идването ми тук.

„*Нямам фотоапарат, през който да погледна и да го накарам да се върне“* — помислих си.

Както и: „Трябва да спра това, преди да се е случило нещо.“ Независимо дали бях прав или не, бях по-загрижен от това да не изгубя контрол върху възприятията си, отколкото от съдбата на света. Нито за миг не бях повярвал в психозата на Н., ала този мрак...

Не исках да проникне в нашия свят, разбирате ли? Дори пращинка от него.

Бях прибрал ключа обратно в разкъсания плик, който се намираше в джоба ми, но все още стисках найлоновата торбичка. Без да осъзнавам какво правя, я вдигнах пред очите си и погледнах камъните през нея. Изглеждаха малко размазани и разкривени, ала можех да ги различа достатъчно ясно един от друг. Отново бяха осем, а мракът, който бях забелязал...

Онзи тунел
или проход

... го нямаше. (Ако изобщо го бе имало там.) Отпуснах найлоновата торбичка — не без известни колебания, трябва да призная — и погледнах камъните с невъоръжено око. Осем. Стабилни и непоклатими като основите на Тадж Махал. Осем.

Тръгнах надолу по черния път, успешно потушавайки импулса да хвърля още един поглед на камъните. И защо да ги гледам? Осем си е осем. Животът не виси на косъм. (Моя малка шегичка.)

В крайна сметка реших да не пиша статията. Най-добре да оставя целия случай с Н. зад гърба си. Важното е, че всъщност *отидох* там и видях — сигурен съм, че това е самата истина — лудостта, която се намира във всички нас; както в доктор Б., така и в Н. Как му казваха през Първата световна война? „Отивам да видя слона.“ Е, и аз отидох да видя слона, но това не означаваше, че трябва да *нарисувам слона*. Или — в моя случай — да напиша подробно описание на въпросния слон.

Ами ако си бях помислил, че съм видял повече? Макар и за няколко секунди...

Почакай малко. Това само показва силата на психозата, обхванала горкия Н. И обяснява самоубийството му по начин, по който никое предсмъртно писмо не може. Обаче понякога е най-добре да оставиш на мира някои неща. И този случай е точно такъв. Тази тъмнина...

Този тунел-проход, както и другото, което бях забелязал...

Както и да е, мисля, че съм приключил с Н. Няма да има книга, няма да има и статия. „Обърни страницата.“ Ключът без съмнение отваря катинара на веригата в началото на пътя, ала никога няма да го използвам. Изхвърлих го.

„Е, дойде време за сън“, както обичаше да казва великият покойник Сами Пийпс^[1].

Тази вечер слънцето е алено и лъчите на залеза ще озарят онази поляна. Ще се издига ли мъгла от тревата? По всяка вероятност. От зелената трева. Не жълтата.

Андроскогин също ще пламти в червено — дълга змия, кървяща в мъртвия родилен канал. (Как го измислих само!) Бих искал да го видя. Без значение поради каква причина. Признавам си го.

Предполагам, че това е просто от умората. Утре сутринта отново ще съм свеж. Утре сутринта може дори да преосмисля идеята за статията. Или книгата. Но не и тази вечер.

Е, дойде време за сън.

* * *

18 юли 2007 г.

Тази сутрин извадих ключа от кошчето за смет и го сложих в чекмеджето на бюрото си. Изхвърлянето му ми прилича на признание, че там може да има нещо. Нали разбирате?

Е, добре. Пак повтарям — това е само един ключ.

* * *

27 юли 2007 г.

Добре де, признавам го. Преброих няколко предмета, за да се уверя, че предметите около мен са четен брой. Кламерите. Моливите от поставката. Подобни неща. Това занимание ми подейства странно успокояващо. Сигурно съм прихванал настинката на Н. (Поредната ми шегичка, но този път май не е шегата.)

Доктор Дж. от Огъста, понастоящем главен лекар в клиниката „Серенити Хил“, е нещо като мой духовен наставник. Обадох му се и проведохме дълъг разговор — казах му, че правя проучване за доклад, който ще изнеса през зимата на конгреса в Чикаго (лъжа, естествено, но понякога е по-лесно да действаш по този начин) — за транзитивния характер на ОКР-симптомите и по-конкретно в случаите от пациент към лекар. Явлението не е често срещано, обясни ми доктор Дж., но не е и голяма рядкост.

„Въпросът не те засяга лично, нали, Джони?“ — попита ме той.

Проницателен е. Със страхотен нюх. Винаги е бил такъв. Чете те като разтворена книга.

„Не — отвърнах. — Просто се заинтригувах силно от въпроса. Дори бих казал, че се вманиачих на тази тема.“

Приключихме разговора със смях. Щом затворих, отидох до масичката за кафе и преброих книгите там. Шест. Това беше добре. Знак ясен е шест за хубава вест. (Малкото стихче на Н.) Проверих чекмеджето на бюрото, за да се уверя, че ключът е там, и, разбира се, там беше. Къде другаде да бъде? Един ключ. Едно добре ли е, или зле? „Сиренцето е самичко“, нали така се пееше в детската песничка за фермера от долчинката? Май аналогията ми не е много уместна, но не си ли струва да се помисли над нея?

Излязох от стаята и едва тогава се сетих, че на масичката за кафе освен книги имаше и списания. Върнах се и ги преброих и тях. Излязоха седем! Взех „Пийпъл“ с Брад Пит на корицата и го хвърлих в кошчето.

Вижте, ако така се чувствам по-добре, какъв е проблемът? Отгоре на всичко това си беше само един Брад Пит!

А ако работата се влоши, ще кажа *цялата* истина на доктор Дж. Дадох обещание пред себе си.

Мисля, че малко невротонин може би ще ми помогне. И въпреки че го изписват предимно срещу апоплектични удари, известно ми е, че оказва благотворен ефект в случаи като моя. Естествено...

* * *

3 август 2007 г.

Кого заблуждавам? Няма случаи като моя и невротонинът не помага. Търся под вола теле.

Обаче броенето помага. Странно успокояващо действа. Има и нещо друго. *Ключът се оказва в погрешната част на чекмеджето, в което го сложих!* Интуиция, ала интуицията не бива да се ПРЕНЕБРЕГВА! Преместих го. Така е по-добре. После сложих друг ключ (от сейфа) от другата страна. Така ще се уравни взаимно. Знак ясен е шест за хубава вест, но и цифрата две хич не е зле! (шегичка) Спах добре миналата нощ.

Всъщност не беше точно така. Имах кошмари. Андроскогин по залез. Червена рана. Родилен канал. Мъртъв.

* * *

10 август 2007 г.

Нещо не е наред там. Осмият камък губи стабилността си. И нищо не може да ме убеди в противното, понеже всеки нерв от тялото ми — *всяка клетка от кожата ми!* — го крещи. Броенето на книги (и на обувки, точно така, интуицията на Н. не е сбъркала и „не бива да се пренебрегва“) помага, ала не решава ОСНОВНИЯ ПРОБЛЕМ. Подреждането по диагонали също не помага особено, макар че...

Трохи от хляб върху кухненския плот например. Можеш да ги подредиш с острие на нож. Ивичка разсипана захар на масата, ХА! Кой може да каже колко са кристалчетата? Твърде много са, за да бъдат преброени!

Това трябва да престане. Отивам там.

Ще си взема фотоапарата.

* * *

11 август 2007 г.

Онази тъмнина. Мили боже! Изглежда почти завършена. И нещо друго.

Тъмнината имаше око.

* * *

12 август

Видях ли нещо? Наистина?

Не знам. Стори ми се, че видях, но не съм съвсем сигурен.

Днес съм написал 21 думи.

По-добре да ги направя 26.

* * *

19 август

Вдигнах слушалката, за да се обадя на доктор Дж. и да му разкажа какво се случва с мен, но после я оставих. Какво точно да му кажа? Освен това телефонът му е 1-207-555-1863 = 11. Лошо число.

Мисля, че валиумът ми помага повече от невротонина. Стига да не го предозирам.

* * *

16 септември

Току-що се върнах от Мотаун. Целият съм плувнал в пот. Треперя. Обаче отново са осем. Оправих го. Аз! Оправих го! Слава богу. Но...

Но!

Не мога да живея по този начин.

Така е, но — ПРИСТИГНАХ ТАМ ТОЧНО НАВРЕМЕ. ВСЕКИ МОМЕНТ ЩЕШЕ ДА ПРЕМИНЕ. Защитният механизъм издържа

само толкова и после задължително трябва намеса на специалист! (Поредната ми шегичка.)

Видях тройното око, за което беше споменал Н. Няма същество в този свят или на тази вселена, което да има подобно око.

Опитваше се да си прогризе път навън.

Не, не мога да допусна това. Позволявам на манията на Н. да бръкне с пръст в психиката ми, ала тя разширява процепа, пъхайки вътре втори пръст, после трети и накрая цялата си ръка. После ме разтваря. Разтваря моята...

Но!

Видях го със собствените си очи. Отвъд нашия свят съществува свят, пълен с чудовища...

Богове...

ИЗПЪЛНЕНИ С НЕНАВИСТ БОГОВЕ!

Да помисля. Ако се самоубия, какво ще стане? Ако всичко това не е истина, мъките ми ще престанат. А ако е истина, осмият камък отново ще се стабилизира. Поне докато някой друг — следващият „ПАЗИТЕЛ“ — не предприеме необмислено пътуване дотам и не види...

Май идеята за самоубийството започва да ми харесва!

* * *

9 октомври 2007 г.

Напоследък съм доста по-добре. Мислите ми звучат като мои собствени. А последния път, когато отидох до Акърмановия парцел (преди два дни), се оказа, че напразно съм се тормозил. Там имаше осем камъка. Разгледах ги — солидни и стабилни като сгради — и видях врана в небето. Стори ми се, че избягва въздушното пространство над камъните, но пък летеше над поляната. И докато стоях в края на пътя с висящ на врата ми фотоапарат (тези камъни наистина не излизат на снимките, Н. беше прав за това, дали не се дължи на някакво радиоактивно лъчение), се запитах как изобщо съм могъл да си помисля, че са само седем. Признавам, че преброих стъпките си на връщане към колата (и направих няколко допълнителни

крачки, когато се озовах пред вратата при нечетен брой), ала тези неща не могат да изчезнат изведнъж. Те са като СХВАЩАНИЯ на СЪЗНАНИЕТО! В същото време...

Наистина ли се осмелявам да повярвам, че състоянието ми се подобрява?

* * *

10 октомври 2007 г.

Естествено, има и друго обяснение, колкото и да не ми се иска да го призная — че Н. е бил прав за слънцестоеенето. В момента се отдалечаваме от едното и се приближаваме към другото. Лятното мина; зимното предстои. И в случай че е така, добрите новини са съвсем краткосрочни. Ако трябва отново да се сблъскам с подобни психически спазми идната пролет... и пролетта след нея...

Просто не бих могъл, това е истината.

Образът на онова око не спира да ме преследва. Как се рее в сгъстяващия се мрак...

И другите неща зад него...

КТХУН!

* * *

16 ноември 2007 г.

Осем. Винаги са били толкова. Вече съм напълно сигурен. Днес поляната бе тиха, тревата — мъртва, дърветата в подножието на хълма — голи, а Андроскогин — сив под желязното небе. Светът очаква първия сняг.

И боже мой, най-хубавото от всичко — видях птица, кацнала върху един от онези камъни!

ПТИЦА!

И едва когато минавах покрай Луистън, си дадох сметка, че дори не съм се сетил да преброя крачките си на връщане към колата.

Ето я истината. Онова, което трябва да е истината. Прихванах настинка от свой пациент, но вече оздравявам. Кашлицата и хремата отшумяха.

През цялото време шегата е била за моя сметка.

* * *

25 декември 2007 г.

Споделих коледната вечеря и обредната размяна на подаръци с Шийла и семейството ѝ в техния дом. Когато Дон заведе Сет на ритуала със свещи в църквата (сигурен съм, че добрите методисти ще бъдат шокирани, ако узнаят за езическите корени на християнските обреди), сестра ми ме хвана за ръката и каза:

— Ти се върна. Това е хубаво. Тревожех се за теб.

Е, явно човек не може да заблуди собствената си плът и кръв. Доктор Дж. навярно само е подозирал, че нещо не е наред, докато Шийла го бе разбрала със сигурност. Скъпата ми сестра.

— Това лято и есента преживях нещо като криза — отвърнах аз. — Нещо като духовна криза, ако можем така да я наречем.

Всъщност по-скоро бе душевна криза. Когато един човек започне да мисли, че единствената цел, на която служат възприятията му, е да прикриват знанието за кошмарни чужди светове, това е душевна криза.

Шийла, както винаги практична, отбеляза:

— Важното е, че не е рак, Джони. От това се страхувах.

Скъпата ми сестра! Засмях се и я прегърнах.

По-късно, докато разтребвахме кухнята и пиехме яйчен пунш, я попитах дали си спомня защо наричахме моста „Бейл Роуд“ коктейл Роуд“. Тя отметна назад глава и се засмя.

— Твоят стар приятел го измисли. Онзи, по когото си падах.

— Чарли Кийн — кимнах. — Не съм го виждал от цяла вечност. Освен по телевизията. Санджай Гупта^[2] номер две.

Тя ме перна по ръката.

— Завистта не ти отива, мили братко. Както и да е, един ден ловяхме риба от моста — нали се сещаш, с малките ни въдички, — и по едно време Чарли се надвеси над водата и заяви: „Знаете ли, че

всеки, който падне от това нещо, със сигурност ще се превърне в коктейл за рибите?“ Тогава това ни се стори много забавно и се смяхме като луди. Не си ли спомняш?

Едва тогава си спомних. Да, от този ден нататък Бейл Роуд Бридж стана Коктейл Роуд Бридж. А казаното от стария Чарли наистина си беше вярно. Точно на това място потокът Бейл е доста плитък. По-нататък се влива в Андроскогин (вероятно от Акърмановия парцел се вижда въпросното място, макар лично аз да не го бях забелязвал), който е доста по-дълбок. На свой ред Андроскогин се влива в морето. Един свят води до друг, нали така? И всеки следващ е по-дълбок от предишния; такива са законите на майката-земя.

Дон и Сет се върнаха — големият и малкият мъж на Шийла — целите покрити със сняг. Прегърнахме се всички (колко ню ейдж само!) и аз потеглих към къщи, слушайки коледни песни. За пръв път от много време насам се чувствам щастлив.

Смятам, че воденето на тези бележки... на този дневник... на тази хроника на избягнатата лудост (избягната на косъм, понеже за малко да „полетя от моста“)... вече може да приключи.

Благодаря на Бога и весела Коледа на самия мен.

* * *

1 април 2008 г.

Днес е денят на глупака и глупакът съм аз. Събудих се след кошмар, в който бях сънувал Акърмановия парцел.

В съня ми небето беше синьо, реката — тъмносиня в долината си, снегът се топеше, първите зелени стръкчета трева се подаваха срамежливо през оредяващите бели ивици, а камъните отново бяха седем. И в пръстена им отново се чернееше мрак. Само неголямо петно (засега!), ала със сигурност щеше да се увеличи, ако не се заемех с него.

След като се събудих, преброих книгите си (шейсет и четири, хубаво число, четно и делимо чак до едно — помислете над това), но от действието ми нямаше никакъв ефект. Тогава разлях кафе на кухненския плот и направих диагонал от мокрото петно. Това вече

оправи нещата — засега, — ала ще трябва да се върна там, защото работата няма да се размине без „намеса на специалист“. Не бива да се „ослушвам“.

Защото всичко е започнало отново.

Снегът почти се е разтопил, лятното слънцестоене приближава (все още е далече, но приближава) и всичко е започнало отново.

Чувствам се...

Господ да ми е на помощ, чувствам се като болен от рак, който е бил в ремисия и една сутрин се събужда, за да открие голяма бучка под мишницата си.

Не мога да го направя.

Трябва да го направя.

[По-късно]

По пътя все още имаше сняг, ала стигнах без проблеми до АП. Оставих колата на паркинга на гробището и продължих пеша. Камъните наистина бяха седем, също като в съня ми. Погледнах ги през визьора на фотоапарата. Станаха осем. Винаги осем хармония носи. Виси ли светът на косъм, помага ти цифрата осем. И това е добре.

В името на света!

Само дето доктор Бонсейнт не е *никак* добре.

Значи всичко ще се случи отново; разсъдъкът ми трепери при тази перспектива.

Моля те, Боже, не допускай това да се повтори!

* * *

6 април 2008 г.

Днес ми отне повече време да превърна седмицата в осмица. Съзнавам, че ми предстои доста „дългосрочна работа“, в това число да броя различни неща и да оформям диагонални линии. Оказа се, че Н. е грешал за подреждането — то не е необходимо, далеч по-важно е

уравновесяването. То е символично като виното и хляба в причастието.

Обаче съм ужасно уморен. И слънцестоежът е толкова далеч...

Онова продължава да набира сили, а до слънцестойката има толкова много време...

Иска ми се Н. да бе умрял, преди да дойде в кабинета ми. Това егоистично копеле.

* * *

2 май 2008 г.

Помислих си, че този път ще ме убие. Или ще унищожи разсъдъка ми. Унищожен ли е разсъдъкът ми? Мили Боже, как мога да разбера? Няма Бог, не може да има Бог пред лицето на онзи мрак и ОКОТО, взиращо се оттам. И онова другото.

СЪЩЕСТВОТО С КОЖЕСТАТА ШЛЕМОПОДОБНА ГЛАВА.
РОДЕНО ОТ ЖИВАТА БЕЗУМНА ТЪМНИНА.

Чувах някакво пеене. От дълбините на каменния пръстен, от дълбините на мрака. Обаче отново превърнах седем в осем, макар че този път ми отне много, много, много, много, много време. Много погледи през визьора, много обиколки около камъните, много преброени крачки... Накрая разширих кръга до 64 крачки и това свърши работа, слава богу. „Развъртащата се спирала“ — Йейтс!^[3]

После надигнах глава. Огледах се наоколо. И зърнах името на онова във всеки храст и всяко дърво в подножието на тази дяволска поляна: *Ктхун, Ктхун, Ктхун, Ктхун*. Отправих изпълнен с надежда взор към небето и видях, че облаците го изписват на синия фон: *КТХУН* в небето. Накрая погледнах към реката и забелязах, че извивките ѝ образуват гигантско К. К за Ктхун!

Как мога да бъда отговорен за целия свят? Как е възможно това?

Не е честно!!!!!!!!!!

* * *

4 май 2008 г.

Ако успея да затворя вратата, като се самоубия... Тогава навярно ще получа покой, макар и да е покоят на забравата...

Отивам отново там, но този път няма да стигна до края на пътя. Само до моста „Фейл Роуд“. Реката там е плитка, а дъното е осеяно с камъни.

Самият мост вероятно е висок девет метра.

Не е най-доброто число, но пък...

Всеки, който падне от него, ще се превърне в коктейл...

По-добре коктейл за рибите, отколкото...

Не мога да спра да мисля за онова кошмарно тройно око...

За съществуването с кожестата, подобна на шлем глава...

За крещящите лица в камъните...

КТХУН!

[Дневникът на доктор Бонсейнт свършва тук.]

[1] Самюъл Пийпс (1633–1703) — английски държавник и член на Парламента, прославил се най-вече със своя дневник, публикуван през деветнайсети век. — Б.пр. ↑

[2] Американски неврохирург и водещ на телевизионни предавания, свързани с медицината и здравеопазването. Освен че е водещ медицински кореспондент на Си Ен Ен, често гостува и в шоуто на Лари Кинг. — Б.пр. ↑

[3] Препратка към емблематичното стихотворение на големия ирландски поет Уилям Бътлър Йейтс (1865–1939) „Второто пришествие“. — Б.пр. ↑

5. ВТОРОТО ПИСМО

8 юни 2008 г.

Скъпи Чарли,

Не съм получавала вест от теб по повод дневника на Джони и това е добре. Моля те да забравиш за предишното ми писмо, а ако все още пазиш страниците, изгори ги. Такова бе предсмъртното желание на Джони и аз самата би трябвало да го уважа.

Казах си, че просто отивам до моста „Коктейл Роуд“ — да видя мястото, където сме прекарвали такива щастливи мигове като деца; мястото, където той сложи край на живота си, когато щастливите мигове свършиха. Казах си, че така ще затворя кръга (Джони много обичаше този израз). Но, естествено, съзнанието под моето съзнание — където според мен Джони ще потвърди, че всички сме почти еднакви, — е имало нещо друго наум. Иначе защо бих взела ключа?

Защото беше там, в кабинета му. Не в същото чекмедже, където открих дневника, а в горното — онова в средата на бюрото. Заедно с още един ключ, за да се „уравновесят взаимно“, както е казал Джони.

Щях ли да ти изпратя и ключа към дневника, ако ги бях открила на едно и също място? Не знам. Наистина. Обаче сега съм доволна от развоя на нещата. Защото ти можеше да се изкушиш и да отидеш там. Воден или от чисто любопитство, или от нещо друго. Нещо доста по-силно.

А може би само се заблуждавам. Може би взех ключа, тръгнах за Мотън и открих онзи черен път просто защото съм, както ти написах в предишното си писмо, дъщеря на Пандора. Мога ли да го знам със сигурност? Н.

така и не узна истината. Нито пък брат ми, дори и в самия край. Въпреки че обичаше да казва: „Аз съм професионалист, не правете тези неща у дома.“

Каквото и да стане, не се тревожи за мен. Аз съм си добре. А дори и да не съм, все пак мога да смятам. Шийла Ле Клер има един съпруг и едно дете. Чарли Кийн — според онова, което прочетох в „Уикипедия“ — има една жена и три деца. Следователно ти можеш да изгубиш повече от мен. А що се отнася до мен... май така и не успях да преодоля детинското си увлечение по теб.

За нищо на света не се връщай тук. Продължи да правиш репортажите си за хората с наднормено тегло, злоупотребите с рецептите за успокоителни, инфарктите при мъжете под петдесет години и други подобни неща. Нормални неща.

А ако още не си прочел дневника (силно се надявам, обаче се съмнявам; сигурна съм, че Пандора има и синове), забрави за това писмо, което четеш в момента. Забрави го и го отдай на истерията, в която е изпаднала една жена след неочакваната загуба на брат си.

Там няма нищо.

Само няколко камъка.

Видях ги със собствените си очи.

Кълна ти се, че няма нищо, затова *недей да ходиш там.*

6. СТАТИЯ ОТ ПРЕСАТА

(От излизация в Честърс Мил „Демократ“, 1 юни 2009 г.)

ЖЕНА СКАЧА ОТ МОСТ, ПОВТАРЯ САМОУБИЙСТВОТО НА БРАТ СИ

От Джулия Шамуей

МОТЪН — След като известният психоаналитик Джон Бонсейнт извърши самоубийство, като скочи от моста над река Бейл в това малко градче в Централен Мейн, близките споделят, че сестра му Шийла Ле Клер била разстроена и отчаяна. Съпругът ѝ Доналд Ле Клер заяви, че била „напълно съкрушена“. Но никой, продължи той, не очаквал да извърши самоубийство.

Обаче това се случи.

„Въпреки че не е оставила предсмъртно писмо — каза областният съдебен следовател Ричард Чапман, — всички признаци са налице. Колата ѝ бе внимателно паркирана на значително разстояние от шосето, откъм страната на Харлоу. Беше заключена и чантичката ѝ бе оставена на предната седалка с шофьорската ѝ книжка отгоре.“ Той добави, че обувките на госпожа Ле Клер са били открити на парапета на моста, грижливо поставени една до друга. Чапман каза, че само следствието ще покаже дали жената се е удавила, или е загинала при падането.

Освен съпруг Шийла Ле Клер има и седемгодишен син. Денят за погребението ѝ още не е определен.

7. ПИСМО ОТ ЕЛЕКТРОННАТА ПОЩА

Подател: keen1981
15:44
5 юни 2008 г.

Криси,

Моля те да отмениш всичките ми ангажименти за следващата седмица. Съзнавам, че ти го казвам в последния момент и ще ти причиня главоболия, но просто нямам друг избор. Изскочи една неотложна работа в родното ми място в Мейн. Двама мои стари приятели, брат и сестра, са се самоубили при странни обстоятелства... и то на едно и също ш-бано място! И като се има предвид изключително странният дневник, който сестрата ми изпрати, преди да имитира (без съмнение) самоубийството на брат си, мисля, че ще има разследване. Братът, Джон Бонсейнт, беше най-добрият ми приятел навремето; двамата сме се измъквали един друг от сума ти училищни побои!

Хейдън може да направи репортажа за кръвната захар. Знам, че според него няма да се справи, но ще видиш, че ще успее. А дори и да се издъни, наистина трябва да замина. Джони и Шийла ми бяха много близки.

Последно — не искам да изглеждам като безскрупулен кариерист, но мисля, че в този случай има хляб за нас. За обесивно-компулсивното разстройство. Темата може да не е толкова злободневна като рака, но страдащите от ОКР ще ти кажат, че заболяването си е доста страшничко.

Благодаря ти, Криси!

Чарли

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.